

**ДИРЕКТИВА 2008/50/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И НА СЪВЕТА**

от 21 май 2008 година

**относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух
за Европа**

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

Настоящата директива установява мерки, целящи следното:

1. определяне и въвеждане на цели за качеството на атмосферния въздух, предназначени за избягване, предпазване от или намаляване на вредното въздействие върху човешкото здраве и върху околната среда като цяло;
2. оценяване на качеството на атмосферния въздух в държавите-членки въз основа на общи методи и критерии;
3. получаване на информация за качеството на атмосферния въздух, за да се подпомогне борбата със замърсяването на въздуха и вредните въздействия и да се наблюдават дългосрочните тенденции и подобрения в резултат на националните и общностните мерки;
4. гарантиране получаването от обществеността на такава информация за качеството на атмосферния въздух;
5. запазване качеството на въздуха, когато то е добро, и подобряването му в други случаи;
6. насърчаване на засиленото сътрудничество между държавите-членки за намаляване замърсяването на въздуха.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящата директива:

1. „атмосферен въздух“ означава въздухът на открито в тропосферата, с изключение на този на работните места, определени с Директива 89/654/ЕИО ⁽¹⁾, за които се прилагат разпоредбите относно здравето и безопасността на работното място и до които членовете на обществеността нямат редовен достъп;

⁽¹⁾ Директива 89/654/ЕИО на Съвета от 30 ноември 1989 г. относно минималните изисквания за безопасност и здраве на работното място (ОВ L 393, 30.12.1989 г., стр. 1). Директива, изменена с Директива 2007/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 165, 27.6.2007 г., стр. 21).

▼B

2. „замърсител“ означава всяко вещество, налично в атмосферния въздух, което е в състояние да окаже вредно въздействие върху човешкото здраве и/или околната среда като цяло;
3. „ниво“ означава концентрацията на някой замърсител в атмосферния въздух или отлагането му върху повърхности в определен период от време;
4. „оценка“ означава всеки метод, използван за измерване, изчисляване, предвиждане или определяне на нивата;
5. „пределно допустима стойност“ означава ниво, определено на основата на научни познания, с цел да се избегне, предотврати или намали вредното въздействие върху човешкото здраве и/или околната среда като цяло, което трябва да се постигне в рамките на определен период и след което не трябва да бъде превишавано;
6. „критично ниво“ означава ниво, определено на основата на научни познания, при превишаването на което могат да възникнат преки неблагоприятни последици върху някои обекти, като например дървета, други растения или природни екосистеми, но не и върху хората;
7. „допустимо отклонение“ означава процент от пределно допустимата стойност, с който последната може да бъде превишена съгласно условията, определени в настоящата директива;
8. „планове за качество на въздуха“ означава планове, които определят мерки за постигане на допустимите стойности или целевите стойности;
9. „целева стойност“ означава ниво, установено с цел избягване, предотвратяване или намаляване на вредното въздействие върху човешкото здраве и/или околната среда като цяло, което следва да бъде постигнато, когато е възможно, в рамките на определен период;
10. „алармен праг“ означава всяко ниво, чието превишаване е свързано с риск за човешкото здраве, дори и при кратковременна експозиция на населението като цяло, и при превишаването на което държавите-членки следва да предприемат незабавни стъпки;
11. „информационен праг“ означава всяко ниво, превишаването на което е свързано с риск за човешкото здраве, дори и при кратковременна експозиция за особено чувствителни групи от населението, и за което е необходимо незабавно предоставяне на подходяща информация;
12. „горен оценъчен праг“ означава ниво, под което за оценяване качеството на атмосферния въздух могат да бъдат използвани комбинация от методи за постоянни измервания и методи на моделиране и/или индикативни измервания;
13. „долен оценъчен праг“ означава ниво, под което за оценка на качеството на атмосферния въздух могат да бъдат използвани само методи на моделиране или методи за обективна оценка;

▼B

14. „дългосрочна цел“ означава ниво, което следва да бъде достигнато в дългосрочен план, освен когато не може да бъде достигнато чрез съразмерни мерки, с цел да се осигури ефективно опазване на човешкото здраве и околната среда;
15. „емисии от природни източници“ означава емисии на замърсители, които не са причинени пряко или непряко от човешка дейност и включват такива явления, като вулканични изригвания, сеизмична активност, геотермална активност, пожари в диви местности, бурни ветрове, морски пръски или повторно суспендиране в атмосферата или пренос на природни частици от сухите региони;
16. „зона“ означава част от територията на някоя държава-членка, определена от последната за целите на оценката и управлението на качеството на атмосферния въздух;
17. „агломерация“ означава зона на голям град с по-малки селища около него с население, превишаващо 250 000 жители, или, ако жителите са 250 000 или по-малко, с определена гъстота на населението на km², която се установява от държавата-членка;
18. „ПЧ₁₀“ означава прахови частици, които преминават през размерно-селективен сепаратор, определен съгласно референтния метод за определяне и измерване на ПЧ₁₀, EN 12341, с 50-процентна ефективност на задържане при аеродинамичен диаметър от 10 µm;
19. „ПЧ_{2,5}“ означава прахови частици, които преминават през размерно-селективен сепаратор, определен съгласно референтния метод за определяне и измерване на ПЧ_{2,5}, EN 14907, с 50-процентна ефективност на задържане при аеродинамичен диаметър от 2,5 µm;
20. „показател за средна експозиция на населението“ означава средното ниво, определено на основата на измервания в градски фонові пунктове за мониторинг, разположени на цялата територия на дадена държава-членка, което отразява експозицията на населението. То се използва, за да се изчисли националната цел за намаляване експозицията на населението и задължението във връзка с концентрациите на експозицията;
21. „задължение във връзка с концентрациите на експозицията“ означава ниво, определено въз основа на показателя за средна експозиция на населението, с цел да се намалят вредните въздействия върху човешкото здраве, което следва да бъде постигнато за определен срок;
22. „национална цел за намаляване на експозицията“ означава процентното намаление на средната експозиция на населението на дадена държава-членка, определено за съответната година, за да се намалят вредните въздействия върху човешкото здраве, и което трябва да бъде постигнато, когато е възможно, за определен срок;
23. „градски фонові пунктове за мониторинг“ означава места в градските зони, където нивата са индикативни за експозицията на по-голямата част от градското население;

▼B

24. „азотни оксиди“ означава сумарната концентрация в милиардни части (ppbv) на азотен оксид и азотен диоксид, изразена в единици масова концентрация на азотен диоксид ($\mu\text{g}/\text{m}^3$);
25. „постоянни измервания“ означава измервания, които се извършват на постоянни площадки, чрез непрекъснато или произволно вземане на проби за определяне на нивата в съответствие с поставените цели за качество на данните;
26. „индикативни измервания“ означава измервания, които си поставят по-малко строги цели по отношение качеството на данните в сравнение с постоянните измервания;
27. „летливи органични съединения“ (ЛОС) означава органични съединения от антропогенни и биогенни източници, различни от метана, които са в състояние да образуват фотохимични окислители при взаимодействието им с азотни оксиди при наличието на слънчева светлина;
28. „прекурсори на озона“ означава вещества, които допринасят за образуване на приземния озон, някои от които са изброени в приложение X.

*Член 3***Отговорности**

Държавите-членки определят компетентните органи и структури на съответните нива, които отговарят за следното:

- а) оценка на качеството на атмосферния въздух;
- б) одобряване на системи за измерване (методи, оборудване, мрежи и лаборатории);
- в) гарантиране на точност на измерванията;
- г) анализ на методите за оценка;
- д) координиране на тяхната територия, ако Комисията е организираща програми за осигуряване на качеството в рамките на Общността;
- е) сътрудничество с други държави-членки и с Комисията.

Когато е целесъобразно, компетентните органи и структури следва да се придържат към разпоредбите, посочени в раздел В от приложение I.

*Член 4***Определяне на зони и агломерации**

Държавите-членки определят зони и агломерации на своята територия. Оценката и управлението на качеството на въздуха се осъществяват във всички зони и агломерации.

ГЛАВА II

ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

РАЗДЕЛ I

Оценка на качеството на атмосферния въздух по отношение на серен диоксид, азотен диоксид и азотни оксиди, прахови частици, олово, бензен и въглероден оксид

Член 5

Режим на извършване на оценка

1. Горните и долните оценъчни прагове, посочени в раздел А от приложение II, се прилагат към серен диоксид, азотен диоксид и азотни оксиди, прахови частици (ПЧ₁₀ и ПЧ_{2,5}), олово, бензен и въглероден оксид.

Всяка зона и агломерация се класифицира по отношение на тези оценъчни прагове.

2. Класификацията, посочена в параграф 1, се преразглежда на всеки пет години в съответствие с процедурата, определена в раздел Б от приложение II.

Въпреки това класификациите се преразглеждат по-често в случай на значителни промени в дейностите, свързани с концентрациите в атмосферния въздух на серен диоксид, азотен диоксид или, когато е уместно, азотни оксиди, прахови частици (ПЧ₁₀, ПЧ_{2,5}), олово, бензен или въглероден оксид.

Член 6

Критерии за оценка

1. Държавите-членки оценяват качеството на атмосферния въздух по отношение на замърсителите, посочени в член 5, във всички зони и агломерации, в съответствие с критериите, посочени в параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член, и в съответствие с критериите, посочени в приложение III.

2. Във всички зони и агломерации, където нивото на замърсителите, посочени в параграф 1, превишава горните оценъчни прагове, определени за тези замърсители, се използват постоянни измервания за оценяване качеството на атмосферния въздух. Тези постоянни измервания могат да бъдат допълнени с методи на моделиране и/или индикативни измервания за получаване на адекватна информация за пространственото разпределение на качеството на атмосферния въздух.

3. Във всички зони и агломерации, където нивото на замърсителите, посочени в параграф 1, е по-ниско от горните оценъчни прагове, определени за тези замърсители, може да се използва комбинация от постоянни измервания и методи на моделиране и/или индикативни измервания за оценяване качеството на атмосферния въздух.

4. Във всички зони и агломерации, където нивото на замърсителите, посочени в параграф 1, е по-ниско от долния оценъчен праг, определен за тези замърсители, методите на моделиране или на обективна оценка, или и двата метода са достатъчни за извършване на оценка на качеството на атмосферния въздух.

▼B

5. Освен оценките, посочени в параграфи 2, 3 и 4, се извършват измервания в извънградски пунктове за мониторинг, далеч от значими източници на замърсяване на въздуха, с цел да се набави най-малкото информация за общата масова концентрация и за концентрациите на отделни химически компоненти на фините прахови частици (ПЧ_{2,5}) на средногодишна основа, като същите се извършват в съответствие със следните критерии:

- а) един пункт за вземане на проби се разполага на всеки 100 000 km²;
- б) всяка държава-членка определя поне една измервателна станция или може, по силата на споразумение със съседна държава-членка, да определи една или няколко общи измервателни станции, които да покриват съответните съседни зони, за да се завърши необходимото пространствено разпределение;
- в) когато е целесъобразно, мониторингът се координира със стратегията за мониторинг и програмата за измервания на Съвместната програма за наблюдение и оценка на разпространението на замърсители на въздуха на далечни разстояния в Европа (EMEP);
- г) раздели А и В от приложение I се прилагат във връзка с целите за качество на данните за измерванията на масова концентрация на праховите частици, а приложение IV се прилага в неговата цялост.

Държавите-членки информират също така Комисията за методите, използвани за измерването на химичния състав на фините прахови частици (ПЧ_{2,5}).

*Член 7***Пунктове за вземане на проби**

1. Местоположението на пунктовете за вземане на проби за измерването на нивата на серен диоксид, азотен диоксид и азотни оксиди, прахови частици (ПЧ₁₀, ПЧ_{2,5}), олово, бензен и въглероден оксид в атмосферния въздух се определя посредством критериите, изброени в приложение III.

2. Във всяка зона или агломерация, където постоянните измервания са единствен източник на информация за оценка качеството на въздуха, броят на пунктовете за вземане на проби за всеки съответен замърсител е не по-малък от минималния брой пунктове за вземане на проби, определен в раздел А от приложение V.

3. За зоните и агломерациите, където информацията от постоянните измервания от пунктовете за вземане на проби се допълва от информация, получена с методите на моделиране и/или индикативно измерване, общият брой на пунктове за вземане на проби, определен в раздел А от приложение V, може да бъде намален с 50 %, при условие че са изпълнени следните условия:

- а) допълващите методи предоставят достатъчна информация за извършване на оценка на качеството на въздуха по отношение на пределно допустимите стойности или алармените прагове, както и адекватна информация за обществеността;
- б) броят на пунктовете за вземане на проби, които ще бъдат разположени, и пространственото разпределение на други методи са достатъчни за установяване концентрацията на съответния замърсител, в съответствие с целите за качество на данните, определени в раздел А от приложение I, и позволяват резултатите от оценката да изпълнят критериите, определени в раздел Б от приложение I.

▼B

Резултатите от моделирането и/или представителното измерване се вземат предвид при оценката на качеството на въздуха по отношение на пределно допустимите стойности.

4. Прилагането в държавите-членки на критериите за избор на пунктове за вземане на проби се наблюдава от Комисията, така че да се улесни хармонизираното прилагане на тези критерии в целия Европейски съюз.

*Член 8***Референтни методи за измерване**

1. Държавите-членки прилагат референтните методи на измерване и критериите, определени в раздели А и В от приложение VI.

2. Други методи на измерване могат да бъдат използвани, като се спазват условията, посочени в раздел Б от приложение VI.

*РАЗДЕЛ 2***Оценка на качеството на атмосферния въздух по отношение на озона***Член 9***Критерии за оценка**

1. Когато в дадена зона или агломерация концентрациите на озон са превишили дългосрочните цели, определени в раздел В от приложение VII, през някоя от предходните пет години на измерване, се предприемат постоянни измервания.

2. Когато са налични данни за по-малко от пет години, държавата-членка може, за целите на определяне дали през тези пет години са превишени дългосрочните цели, посочени в параграф 1, да комбинира резултатите от краткосрочни кампании по измерване, осъществени където и когато е вероятно нивата да бъдат най-високи, с резултатите, получени от инвентаризация на емисиите и от моделиране.

*Член 10***Пунктове за вземане проби**

1. Разполагането на пунктовете за вземане на проби за измерването на нивата на озон се определя посредством критериите, посочени в приложение VIII.

2. Пунктовете за вземане на проби за постоянни измервания на нивата на озон във всяка зона или агломерация, в която измерването е единствен източник на информация за оценяване качеството на въздуха, са не по-малко от минималния брой пунктове за вземане на проби, определен в раздел А от приложение IX.

3. За зоните и агломерациите, където информацията от пунктовете за вземане на проби за постоянни измервания се допълва от информация, получена с методите на моделиране и/или индикативни измервания, броят на пунктове за вземане на проби, определен в раздел А от приложение IX, може да бъде намален, при условие че са изпълнени следните условия:

▼ B

- а) допълващите методи предоставят достатъчно информация за извършване на оценка на качеството на въздуха по отношение на целевите стойности, дългосрочните цели, информационните и алармените прагове;
- б) броят на пунктовете за вземане на проби, които ще бъдат разположени, и пространственото разпределение на други методи са достатъчни за установяване концентрацията на озона, в съответствие с целите за качество на данните, посочени в раздел А от приложение I, и позволяват резултатите от оценката да отговорят на критериите, посочени в раздел Б от приложение I;
- в) броят на пунктовете за вземане на проби във всяка зона или агломерация възлиза поне на една пункт за вземане на проби на два милиона жители или един пункт за вземане на проби на 50 000 km², което от двете води до по-голям брой пунктове за вземане на проби, но броят не трябва да бъде по-малък от един пункт във всяка зона или агломерация;
- г) азотният диоксид се измерва във всички останали пунктове за вземане на проби освен в извънградските фоновы станции, както е посочено в раздел А от приложение VIII.

Резултатите от моделирането и/или индикативното измерване се вземат предвид при оценката на качеството на въздуха по отношение на целевите стойности.

4. Азотният диоксид се измерва в най-малко 50 % от пунктовете за вземане на проби за озон съгласно изискванията на раздел А от приложение IX. Това измерване е непрекъснато, с изключение в извънградските фоновы станции, както е посочено в раздел А от приложение VIII, когато могат да се използват други методи на измерване.

5. В зоните и агломерациите, където през всяка от предходните пет години на измерване концентрациите са били по-ниски от дългосрочните цели, броят на пунктовете за вземане на проби за постоянни измервания се определя в съответствие с раздел Б от приложение IX.

6. Всяка държава-членка осигурява разполагането и експлоатацията на поне един пункт за вземане на проби на своята територия, който да предоставя данни за концентрацията на прекурсорите на озона, изброени в приложение X. Всяка държава-членка избира броя и разполагането на станциите, в които ще се измерват прекурсорите на озона, като взема предвид целите и методите, установени в приложение X.

*Член 11***Референтни методи за измерване**

1. Държавите-членки прилагат референтните методи за измерване на нивата на озона, посочени в раздел А, точка 8 от приложение VI. Други методи на измерване могат да бъдат използвани, като се спазят условията, посочени в раздел Б от приложение VI.

▼B

2. Всяка държава-членка информира Комисията за методите, които използва за вземане на проби и измерване на ЛОС, посочени в приложение X.

ГЛАВА III

УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

*Член 12***Изисквания, когато нивата са по-ниски от пределно допустимите стойности**

В зоните и агломерациите, където нивата на серен диоксид, азотен диоксид, ПЧ₁₀, ПЧ_{2,5}, олово, бензен и въглероден оксид в атмосферния въздух са по-ниски от съответните пределно допустими стойности, определени в приложения XI и XIV, държавите-членки поддържат нивата на тези замърсители под пределно допустимите стойности и се стремят да запазят най-добро качеството на атмосферния въздух, което да съответства на устойчивото развитие.

*Член 13***Пределно допустими стойности и алармени прагове за опазване на човешкото здраве**

1. Държавите-членки гарантират, че в техните зони и агломерации нивата на серен диоксид, ПЧ₁₀, олово и въглероден оксид в атмосферния въздух не превишават пределно допустимите стойности, посочени в приложение XI.

По отношение на азотния диоксид и бензена пределно допустимите стойности, определени в приложение XI, не могат да бъдат по-високи от стойностите, посочени в него.

Съобразяването с тези изисквания се оценява в съответствие с приложение III.

Допустимите отклонения, посочени в приложение XI, се прилагат в съответствие с член 22, параграф 3 и член 23, параграф 1.

2. Алармените прагове за концентрации на серен диоксид и азотен диоксид в атмосферния въздух са тези, определени в раздел A от приложение XII.

*Член 14***Критични нива**

1. Държавите-членки осигуряват съобразяването с критичните нива, посочени в приложение XIII, оценени в съответствие с раздел A от приложение III.

2. Когато постоянните измервания са единствен източник на информация за оценяване качеството на въздуха, броят на пунктовете за вземане на проби е не по-малък от минималния брой, определен в раздел B от приложение V. Когато тази информация е допълнена от индикативни измервания или моделиране, минималният брой на пунктовете за вземане на проби

▼B

може да бъде намален с 50 %, доколкото оценяваните концентрации на съответните замърсители могат да бъдат установени в съответствие с целите за качество на данните, определени в раздел А от приложение I.

*Член 15***Национална цел за намаляване експозицията на ПЧ_{2,5} за опазване на човешкото здраве**

1. Държавите-членки предприемат всички необходими мерки, от които не произтичат прекомерни разходи, за намаляване експозицията на ПЧ_{2,5} с оглед достигането на националната цел за намаляване на експозицията, посочена в раздел Б от приложение XIV, до годината, определена в него.
2. Държавите-членки гарантират, че показателят за средна експозиция на населението за 2015 г., определен в съответствие с раздел А от приложение XIV, не превишава задължението във връзка с концентрациите на експозицията, посочено в раздел В от същото приложение.
3. Показателят за средна експозиция на ПЧ_{2,5} се оценява в съответствие с раздел А от приложение XIV.
4. Всяка държава-членка гарантира, в съответствие с приложение III, че разпределението и броят пунктове за вземане на проби, на чиито измервания се основава показателят за средна експозиция на ПЧ_{2,5}, отразяват адекватно експозицията на населението. Броят на пунктовете за вземане на проби е не по-малък от този, определен при прилагането на раздел Б от приложение V.

*Член 16***Целева стойност и пределно допустима стойност на ПЧ_{2,5} за опазване на човешкото здраве**

1. Държавите-членки предприемат всички необходими мерки, от които не произтичат прекомерни разходи, за да гарантират, че концентрациите на ПЧ_{2,5} в атмосферния въздух не превишават целевата стойност, установена в раздел Г от приложение XIV, считано от датата, посочена в него.
2. Държавите-членки гарантират, че концентрациите на ПЧ_{2,5} в атмосферния въздух не превишават пределно допустимата стойност, установена в раздел Д от приложение XIV, на територията на техните зони и агломерации, считано от датата, посочена в него. Съобразяването с тези изисквания се оценява в съответствие с приложение III.
3. Допустимото отклонение, посочено в раздел Д от приложение XIV, се прилага в съответствие с член 23, параграф 1.

*Член 17***Изисквания в зони и агломерации, където концентрациите на озон превишават целевите стойности и дългосрочните цели**

1. Държавите-членки предприемат всички необходими мерки, от които не произтичат прекомерни разходи, за да гарантират постигането на целевите стойности и дългосрочните цели.

▼B

2. За зоните и агломерациите, в които някоя целева стойност е превишена, държавите-членки гарантират осъществяването на програмата, изготвена съгласно член 6 от Директива 2001/81/ЕО и, при необходимост, на план за качество на въздуха, за да се постигнат целевите стойности, освен когато те не могат да бъдат постигнати чрез мерки, от които не произтичат прекомерни разходи, от датата, определена в раздел Б от приложение VII към настоящата директива.

3. За зоните и агломерациите, в които нивата на озон в атмосферния въздух са по-високи от дългосрочните цели, но по-ниски или равни на целевите стойности, държавите-членки подготвят и осъществяват икономически ефективни мерки, за да постигнат дългосрочните цели. Тези мерки следва най-малкото да са съвместими с принципите на всички планове за качество на въздуха и с програмата, посочени в параграф 2.

*Член 18***Изисквания в зони и агломерации, където концентрациите на озон отговарят на дългосрочните цели**

В зони и агломерации, където нивата на озон отговарят на дългосрочните цели, държавите-членки поддържат тези нива по-ниски от дългосрочните цели, доколкото го позволяват фактори, като трансграничното естество на озоновите замърсявания и метеорологичните условия, и запазват посредством съразмерни мерки най-добро качество на атмосферния въздух, съвместимо с устойчивото развитие и високото ниво на опазване на околната среда и човешкото здраве.

*Член 19***Мерки, които се изискват в случай на превишаване на информационните или алармените прагове**

В случай на превишаване на информационен праг, определен в приложение XII, или на някой от алармените прагове, посочени в същото приложение, държавите-членки предприемат необходимите мерки за информиране на обществеността посредством радио, телевизия, вестници или интернет.

Държавите-членки също така предоставят на Комисията предварителна информация относно регистрираните нива и продължителността на периодите, през които са били превишени аларменият или информационният праг.

*Член 20***Емисии от природни източници**

1. Държавите-членки изпращат на Комисията, за определена година, списък на зоните и агломерациите, където превишаванията на пределно допустимите стойности за определен замърсител се дължат на емисии от природни източници. Държавите-членки предоставят информация за концентрациите и източниците и доказателства, че превишаванията могат да се дължат на природни източници.

2. Когато Комисията е била информирана за превишаване, което може да бъде отдадено на природни източници в съответствие с параграф 1, това превишаване не се смята за превишаване за целите на настоящата директива.

▼B

3. Комисията публикува в срок до 11 юни 2010 г. насоки за доказване и приспадане на превишавания, които могат да се дължат на природни източници.

*Член 21***Превишавания, които могат да се отдадат на зимното опесъчаване или осоляване на пътищата**

1. Държавите-членки могат да посочат зони или агломерации, в които пределно допустимите стойности за ПЧ₁₀ са превишени в атмосферния въздух поради повторното суспендиране на частици при зимното опесъчаване или осоляване на пътищата.

2. Държавите-членки изпращат на Комисията списъци на всички такива зони или агломерации заедно с информация за концентрациите и източниците на ПЧ₁₀ в тях.

3. Когато информират Комисията в съответствие с член 27, държавите-членки предоставят необходимите доказателства, за да посочат, че всякакви превишавания се дължат на такива повторно суспендирани частици и че са били предприети разумни мерки за понижаването на концентрациите.

4. Без да се засяга член 20, в случаите на зони и агломерации, посочени в параграф 1 от настоящия член, е необходимо държавите-членки да приложат плана за качество на въздуха, предвиден в член 23, само доколкото превишаванията могат да бъдат отдадени на източници на ПЧ₁₀, различни от зимното опесъчаване или осоляване на пътищата.

5. Комисията публикува насоки за определяне на емисиите от повторно суспендиране на частици, причинено от зимното опесъчаване или осоляване на пътищата, в срок до 11 юни 2010 г.

*Член 22***Удължаване на крайните срокове за постигане и освобождаване от задължението да се прилагат някои пределно допустими стойности**

1. Когато в дадена зона или агломерация не може да бъде постигнато съобразяване с пределно допустимите стойности за азотен диоксид или бензен в рамките на посочения в приложение XI краен срок, съответната държава-членка може да удължи този краен срок максимум с пет години за тази конкретна зона или агломерация, при условие че се състави план за качеството на въздуха, в съответствие с член 23, за зоната или агломерацията, за която се отнася удължаването на срока; този план за качеството на въздуха се допълва от информацията, посочена в раздел Б от приложение XV, за съответните замърсители и посочва как ще се постигне съответствие с пределно допустимите стойности преди новия краен срок.

2. Когато в определена зона или агломерация не може да се постигне съответствие с пределно допустимите стойности за ПЧ₁₀, посочени в приложение XI, поради специфичните характеристики на дисперсия на мястото, неблагоприятни климатични условия или трансграничен пренос на емисии, държавата-членка се освобождава от задължението да прилага тези пределно допустими стойности в срок до 11 юни 2011 г., ако са изпълнени условията, предвидени в параграф 1, и държавата-членка докаже, че на национално, регионално и местно равнище са взети всички необходими мерки за спазване на крайните срокове.

▼B

3. Когато някоя държава-членка прилага параграф 1 или 2, тя гарантира, че пределно допустимите стойности за всеки замърсител не се превишават с повече от максимално допустимото отклонение, определено в приложение XI за всеки от съответните замърсители.

4. Държавите-членки нотифицират Комисията, когато смятат, че параграф 1 или 2 е приложим, и представят плана за качество на въздуха, посочен в параграф 1, включително всякаква свързана с него информация, необходима на Комисията, за да прецени дали са удовлетворени или не съответните условия. В своята оценка Комисията взема предвид очакваното въздействие върху настоящото и бъдещото качество на атмосферния въздух в държавите-членки, произтичащо от мерките, които са били предприети от държавите-членки, както и очакваното въздействие върху качеството на атмосферния въздух, произтичащо от настоящите мерки на Общността и от планираните мерки на Общността, които се предлагат от Комисията.

Когато Комисията не е направила възражения в рамките на девет месеца след получаване на уведомлението, съответните условия за прилагането на параграф 1 или 2 се смятат за удовлетворени.

Ако бъдат направени възражения, Комисията може да изиска държавата-членка да коригира или да представи нови планове за качеството на въздуха.

ГЛАВА IV**ПЛАНОВЕ***Член 23***Планове за качество на въздуха**

1. Когато в определени зони или агломерации нивата на замърсителите в атмосферния въздух превишават която и да е пределно допустима стойност или целева стойност, увеличени с което и да е съответстващо допустимо отклонение за всеки от случаите, държавите-членки гарантират създаването на планове за качество на въздуха за тези зони и агломерации, за да се постигне съответната пределно допустима стойност или целева стойност, посочена в приложения XI и XIV.

В случай на превишавания на тези пределно допустими стойности, за които крайният срок за постигане е изтекъл, плановете за качество на въздуха посочват подходящи мерки, така че периодът на превишаване да бъде възможно най-кратък. Плановете за качеството на въздуха могат допълнително да включват конкретни мерки, насочени към защитата на чувствителни групи от населението, включително деца.

Тези планове за качеството на въздуха включват най-малко информацията, посочена в раздел А от приложение XV, и могат да включват мерки съгласно член 24. Тези планове се съобщават на Комисията без отлагане, но не по-късно от две години след края на годината, в която е било наблюдавано първото превишаване.

Когато трябва да се изготвят и изпълнят планове за качество на въздуха по отношение на няколко замърсители, държавите-членки изготвят и изпълняват, по целесъобразност, интегрирани планове за качеството на въздуха, обхващащи всички съответни замърсители.

▼B

2. Държавите-членки гарантират, доколкото е възможно, съответствието с другите планове, които се изискват съгласно Директива 2001/80/ЕО, Директива 2001/81/ЕО или Директива 2002/49/ЕО, за да се постигнат съответните цели по опазване на околната среда.

*Член 24***Краткосрочни планове за действие**

1. Когато в определена зона или агломерация има риск нивата на замърсителите да превишат един или повече от алармените прагове, посочени в приложение XII, държавите-членки изготвят планове за действие, съдържащи мерките, които ще се предприемат в краткосрочен план, за да се намали рискът от превишаване или неговата продължителност. Когато този риск се отнася до една или повече от пределно допустимите стойности или целевите стойности, посочени в приложения VII, XI и XIV, държавите-членки могат, когато е уместно, да изготвят такива краткосрочни планове за действие.

Все пак, когато има риск да бъде превишен аларменият праг за озон, посочен в раздел Б от приложение XII, държавите-членки разработват такива краткосрочни планове за действие само когато смятат, че съществува значителна вероятност, като се вземат предвид националните географски, метеорологични и икономически условия, да се намали рискът, продължителността или сериозността на такова превишаване. При изготвянето на такива краткосрочни планове за действие държавите-членки вземат предвид Решение 2004/279/ЕО.

2. Краткосрочните планове за действие, посочени в параграф 1, могат в зависимост от отделния случай да предвиждат ефективни мерки за контрол и, когато е необходимо, за спиране на дейности, които допринасят за риска от превишаване на съответните пределно допустими стойности или целеви стойности, или алармени прагове. Тези планове за действие могат да включват мерки, свързани с движението на моторни превозни средства, строителни дейности, кораби на котвена стоянка, както и с промишлени инсталации или продукти и отопляване на сгради. В рамките на тези планове могат да се разглеждат и специфични действия с цел защитата на чувствителни групи от населението, включително деца.

3. След като държавите-членки са изготвили краткосрочни планове за действие, те предоставят на обществеността и на подходящи организации, като природозащитни организации, потребителски организации, организации, представляващи интересите на чувствителни групи от населението, други съответни органи в областта на здравеопазването и съответните сдружения на промишлени предприятия, резултатите от проучванията си за приложимостта и съдържанието на специфичните краткосрочни планове за действие, както и информация за осъществяването на тези планове.

4. За първи път преди 11 юни 2010 г., а след това на редовни интервали от време Комисията публикува примери за най-добри практики за изготвянето на краткосрочни планове за действие, включително примери за най-добри практики, свързани със защитата на чувствителни групи от населението, включително деца.

*Член 25***Трансгранично замърсяване на въздуха**

1. Когато алармен праг, пределно допустима стойност или целева стойност, увеличени със съответното допустимо отклонение,

▼B

или дългосрочна цел са превишени поради значителен трансграничен пренос на замърсители на въздуха или техните прекурсори, заинтересованите държави-членки си сътрудничат и, по целесъобразност, изготвят съвместни дейности, като например изготвяне на съвместни или съгласувани планове за качество на въздуха съгласно член 23, за да се отстранят такива превишавания посредством прилагането на подходящи, но пропорционални мерки.

2. Комисията се приканва да участва и да подпомага всяко сътрудничество по смисъла на параграф 1. Когато е целесъобразно, като взема предвид докладите, изготвени съгласно член 9 от Директива 2001/81/ЕО, Комисията разглежда дали следва да се предприемат по-нататъшни действия на общностно равнище, за да се намалят емисиите на прекурсори, на които се дължи трансграничното замърсяване.

3. Ако е уместно съгласно член 24, държавите-членки изготвят и прилагат съвместни краткосрочни планове за действие, обхващащи съседните зони в други държави-членки. Държавите-членки гарантират, че съседните зони в други държави-членки, които са разработили краткосрочни планове за действие, получават всяка подходяща информация.

4. Когато са превишени информационните или алармените прагове в зони или агломерации, разположени близо до национални граници, информацията се предоставя във възможно най-кратък срок на компетентните власти в засегнатите съседни държави-членки. Тази информация се предоставя също така на обществеността.

5. При изготвянето на планове, предвидени в параграфи 1 и 3, и при информиране на обществеността съгласно параграф 4 държавите-членки се стремят, когато е уместно, да търсят сътрудничество с трети държави, и по-специално със страни кандидатки.

ГЛАВА V

ИНФОРМИРАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ*Член 26***Информиране на обществеността**

1. Държавите-членки гарантират, че обществеността, както и съответните организации, като природозащитни организации, потребителски организации, организации, представляващи интересите на чувствителни групи от населението, други съответни органи в областта на здравеопазването, както и съответните сдружения на промишлени предприятия, се информират, адекватно и своевременно за следното:

- а) качество на атмосферния въздух в съответствие с приложение XVI;
- б) всички решения за удължаване на срокове съгласно член 22, параграф 1;
- в) всички решения за освобождаване от задължения съгласно член 22, параграф 2;
- г) планове за качество на въздуха, предвидени в член 22, параграф 1 и член 23, и програми, посочени в член 17, параграф 2.

Информацията се предоставя безплатно посредством всички лесно достъпни средства за масово осведомяване, включително интернет или други подходящи средства за телекомуникация, и се вземат предвид разпоредбите, предвидени в Директива 2007/2/ЕО.

▼B

2. Държавите-членки предоставят на разположение на обществеността годишните доклади за всички замърсители, обхванати от настоящата директива.

Тези доклади обобщават нивата, превишаващи пределно допустимите стойности, целевите стойности, дългосрочните цели, информационните прагове и алармените прагове за съответните периоди на осредняване. Тази информация се комбинира с обобщена оценка на въздействията на въпросните превишавания. Докладите могат да включват, когато е целесъобразно, подробна информация и оценка за опазване на горите, както и информация за други замърсители, за които са посочени разпоредби за мониторинг в настоящата директива, като например, *inter alia*, подбрани необхванати от законодателството прекурсори на озона, изброени в раздел Б от приложение X.

3. Държавите-членки информират обществеността за компетентните органи или структури, определени във връзка със задачите, посочени в член 3.

*Член 27***Предаване на информация и докладване**

1. Държавите-членки гарантират, че информацията за качеството на атмосферния въздух се предоставя на Комисията в рамките на предвидените срокове, определени с мерките за изпълнение, посочени в член 28, параграф 2.

2. Във всички случаи за специфичните цели на оценяване на съответствието с пределно допустимите стойности и критичните нива и постигането на целевите стойности се предоставя информация на Комисията не по-късно от девет месеца след края на всяка година, която включва:

а) промените, извършени през тази година в списъка и границите на зоните и агломерациите, определени съгласно член 4;

б) списък на зоните и агломерациите, в които нивата на един или повече замърсители са по-високи от пределно допустимите стойности плюс допустимото отклонение, където има такова, или са по-високи от целевите стойности или критичните нива; а за тези зони и агломерации:

i) оценените нива и, при необходимост, датите и периодите, в които са наблюдавани тези нива;

ii) ако е уместно, оценка на дела от природни източници и от повторното суспендиране на частици вследствие на зимното опесъчаване или осоляване на пътищата в измерените нива, които са декларирани пред Комисията съгласно членове 20 и 21.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат към информацията, събирана от началото на втората календарна година след влизането в сила на мерките за изпълнение, посочени в член 28, параграф 2.

Член 28

Мерки за изпълнение

1. Мерките, предназначени да изменят несъществените елементи на настоящата директива, а именно приложения I—VI, приложения VIII—X и приложение XV, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 29, параграф 3.

Въпреки това измененията не могат да водят до пряка или непряка промяна на някое от следните:

- а) пределно допустими стойности, цели за намаляване на експозицията, критични нива, целеви стойности, информационни или алармени прагове или дългосрочни цели, определени в приложение VII и приложения XI—XIV;
- б) сроковете за постигане на съответствие с всеки от параметрите, посочени в буква а).

2. В съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 29, параграф 2, Комисията определя допълнителната информация, която се предоставя от държавите-членки съгласно член 27, както и сроковете, в които следва да бъде предоставена такава информация.

В съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 29, параграф 2, Комисията определя също така начини за рационализиране на докладването на данните и взаимния обмен на информация и данни от мрежите и отделните станции, измерващи замърсяването на атмосферния въздух в държавите-членки.

3. Комисията изготвя насоки за споразуменията по въвеждане на общи измервателни станции съобразно член 6, параграф 5.

4. Комисията публикува насоки за доказването на равностойност, посочена в раздел Б от приложение VI.

ГЛАВА VI

КОМИТЕТ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 29

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет, наричан „Комитет по качеството на атмосферния въздух“.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Срокът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 30

Санкции

Държавите-членки определят правилата за санкциите, които се налагат при нарушения на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива, и предприемат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции следва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.

Член 31

Отмяна и преходни разпоредби

1. Директиви 96/62/ЕО, 1999/30/ЕО, 2000/69/ЕО и 2002/3/ЕО се отменят считано от 11 юни 2010 г., без да се засягат задълженията на държавите-членки по отношение на сроковете за транспониране или прилагане на тези директиви.

Въпреки това, считано от 11 юни 2008 г., се прилага следното:

а) в Директива 96/62/ЕО член 12, параграф 1 се заменя със следното:

„1. Подробните разпоредби за изпращане на информацията, която се предава съгласно член 11, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в параграф 3“;

б) в Директива 1999/30/ЕО се заличават член 7, параграф 7, бележка под линия 1 в точка I от приложение VIII и точка VI от приложение IX;

в) в Директива 2000/69/ЕО се заличават член 5, параграф 7 и точка III от приложение VII;

г) в Директива 2002/3/ЕО се заличават член 9, параграф 5 и точка II от приложение VIII.

2. Независимо от разпоредбите на параграф 1, първа алинея следните членове остават в сила:

а) член 5 от Директива 96/62/ЕО — до 31 декември 2010 г.;

б) член 11, параграф 1 от Директива 96/62/ЕО и член 10, параграфи 1, 2 и 3 от Директива 2002/3/ЕО — до края на втората календарна година след влизането в сила на мерките за изпълнение, посочени в член 28, параграф 2 от настоящата директива;

в) член 9, параграфи 3 и 4 от Директива 1999/30/ЕО — до 31 декември 2009 г.

3. Позоваванията на отменените директиви се тълкуват като позовавания на настоящата директива и следва да се разбират съгласно таблицата за съответствие в приложение XVII.

4. Решение 97/101/ЕО се отменя считано от края на втората календарна година след влизането в сила на мерките за изпълнение, посочени в член 28, параграф 2 от настоящата директива.

▼B

Въпреки това член 7, трето, четвърто и пето тире от Решение 97/101/ЕО се заличават считано от 11 юни 2008 г.

Член 32

Преразглеждане

1. Комисията преразглежда през 2013 г. разпоредбите, отнасящи се до ПЧ_{2,5} и, по целесъобразност, до други замърсители, и представя предложение до Европейския парламент и до Съвета.

По отношение на ПЧ_{2,5} преразглеждането се предприема с оглед въвеждането на национално правно обвързващо задължение за намаляване на експозицията, за да се заменят националните цели за намаляване на експозицията и да се преразгледа задължението във връзка с концентрациите на експозицията, установени в член 15, като се вземат предвид, *inter alia*, следните елементи:

- най-нови научни данни от СЗО и други съответни организации,
- случаи, свързани с качеството на въздуха и възможности за намаляване на замърсяването в държавите-членки,
- ревизия на Директива 2001/81/ЕО,
- осъществен напредък в изпълнението на мерките на Общността за намаляване на замърсителите на въздуха.

2. Комисията взема предвид доколко е изпълнимо приемането на по-амбициозна пределно допустима стойност за ПЧ_{2,5}, преразглежда индикативната пределно допустима стойност за ПЧ_{2,5} от втория етап и преценява дали да потвърди, или да измени тази стойност.

3. Като част от прегледа Комисията подготвя също така доклад за опита и необходимостта от мониторинга на ПЧ₁₀ и ПЧ_{2,5}, като взема предвид техническия напредък в методите за автоматично измерване. Ако е целесъобразно, се предлагат нови референтни методи за измерване на ПЧ₁₀ и ПЧ_{2,5}.

Член 33

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 11 юни 2010 г. Те съобщават незабавно на Комисията текстовете на тези разпоредби.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Въпреки това държавите-членки гарантират, че най-късно до 1 януари 2009 г. ще бъдат установени достатъчен брой градски фонови станции за измерване на ПЧ_{2,5}, необходими за изчисляването на показателя за средна експозиция на населението, съгласно раздел Б от приложение V, за да се постигне съответствие с времевата рамка и условията, посочени в раздел А от приложение XIV.

▼B

3. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 34

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 35

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ЦЕЛИ ЗА КАЧЕСТВО НА ДАННИТЕ

А. Цели за качество на данните за оценка на качеството на атмосферния въздух

	Серен диоксид, азотен диоксид и азотни оксиди и въглероден оксид	Бензен	Прахови частици (ПЧ ₁₀ /ПЧ _{2,5}) и олово	Озон и свързани NO и NO ₂
Постоянни измервания ⁽¹⁾				
Неопределеност	15 %	25 %	25 %	15 %
Минимум регистрирани данни	90 %	90 %	90 %	90 % през лятото 75 % през зимата
Минимален времеви обхват:				
— градски фонов и транспортен	—	35 % ⁽²⁾	—	—
— промишлени площадки	—	90 %	—	—
Индикативни измервания				
Неопределеност	25 %	30 %	50 %	30 %
Минимум регистрирани данни	90 %	90 %	90 %	90 %
Минимален времеви обхват	14 % ⁽⁴⁾	14 % ⁽³⁾	14 % ⁽⁴⁾	> 10 % през лятото
Неопределеност при моделиране:				
Почасови	50 %	—	—	50 %
Осемчасови средни стойности	50 %	—	—	50 %
Средноденонощни стойности	50 %	—	още неопределена	—
Средногодишни стойности	30 %	50 %	50 %	—
Обективна оценка				
еопределеност	75 %	100 %	100 %	75 %

⁽¹⁾ Държавите-членки могат да прилагат измервания на случаен принцип вместо непрекъснатите измервания за бензен, олово и прахови частици, ако могат да докажат пред Комисията, че неопределеността, включително тази, дължаща се на вземане на проби на случаен принцип, отговаря на целите за качество от 25 % и че времевият обхват остава по-голям от минималния времеви обхват за индикативните измервания. Вземането на проби на случаен принцип трябва да е равномерно разпределено в рамките на годината, за да се избегне изопачаване на резултатите. Неопределеността, дължаща се на вземането на проби на случаен принцип, може да бъде определена посредством процедурата, заложена в ISO 11222 (2002) „Качество на въздуха — Определяне на неопределеността при измервания за качество на въздуха, осреднени за период от време“. Ако за оценяването на изискванията за пределно допустима стойност на ПЧ₁₀ са използвани измервания на случаен принцип, следва да се оценява 90,4 перцентил (да бъде по-ниска или равна на 50 µg/m³) вместо броя на превишаванията, който силно се влияе от обхвата на данните.

⁽²⁾ Разпределени в рамките на годината, за да бъдат индикативни за различни условия на климата и транспортния трафик.

⁽³⁾ Измерване на случаен принцип всяка седмица в продължение на един ден, равномерно разпределено в рамките на годината, или 8 седмици, равномерно разпределени през годината.

⁽⁴⁾ Измерване на случаен принцип всяка седмица, равномерно разпределено в рамките на годината, или 8 седмици, равномерно разпределени през годината.

▼B

Неопределеността (изразена въз основа на 95 % доверителен интервал) на методите за оценка ще се оценява в съответствие с принципите на Ръководството на Европейския комитет по стандартизация (CEN) за изразяване на неопределеност в измерванията (ENV 13005—1999), методологията на ISO 5725:1994 и насоките, съдържащи се в доклада на CEN „Качество на въздуха — Подход за оценка на неопределеността при референтни методи на измерване за атмосферния въздух“ (CR 14377:2002E). Процентите на неопределеност в таблицата по-горе са посочени за единични измервания, осреднени за разглеждания период чрез пределно допустимата стойност (или целевата стойност при озона), за 95 % доверителен интервал. Неопределеността за постоянните измервания следва да се тълкува като приложима в региона с подходяща пределно допустима стойност (или целева стойност при озона).

Неопределеността при моделиране се определя като максималното отклонение от измерените и изчислените нива на концентрация за 90 % от отделните пунктове за мониторинг през разглеждания период спрямо пределно допустимата стойност (или от целевата стойност при озона), без да се отчита моментът на отклоненията. Неопределеността при моделиране следва да се тълкува като приложима в региона с подходяща пределно допустима стойност (или целева стойност при озона). Постоянните измервания, които трябва да бъдат подбрани за сравнение с резултатите от моделирането, са представителни за мащабите, обхванати от модела.

Неопределеността при обективната оценка се определя като максималното отклонение от измерените и изчислените нива на концентрация през разглеждания период спрямо пределно допустимата стойност (или от целевата стойност при озона), без да се отчита моментът на отклоненията.

Изискването за минимум регистрирани данни и времеви обхват не включва загубите на данни, дължащи се на редовното калибриране или нормалната поддръжка на приборите.

Б. Резултати от оценката на качеството на въздуха

Следната информация се събира в зоните или агломерациите, в които се използват други източници на информация за допълване на тази от измерванията или като единствено средство за оценка на качеството на въздуха:

- описание на провежданите дейности по оценка;
- използвани специфични методи, с препратки към описания на метода;
- източници на данни и информация;
- описание на резултатите, включително на неопределеността, и по-специално размерите на всеки район или, ако е уместно, дължината на пътя в зоната или агломерацията, над която концентрациите превишават някоя пределно допустима стойност, целева стойност или дългосрочна цел, плюс допустимото отклонение, ако е приложимо, и на всяка зона, в която концентрациите превишават горния оценъчен праг или са по-ниски от долния оценъчен праг;
- населението, потенциално изложено на нивата, които превишават някоя пределно допустима стойност за опазване на човешкото здраве.

▼M1**В. Осигуряване на качество при извършване на оценка на качеството на атмосферния въздух: Валидиране на данните**

1. За да се осигурят точност на измерванията и съответствие със зададените в раздел А цели за качество на данните, съответните компетентни власти и органи, определени съгласно член 3, трябва да осигуряват спазването на следните изисквания:
  - i) всички измервания, предприети във връзка с оценката на качеството на атмосферния въздух съгласно член 6 и член 9, да са проследими в съответствие с изискванията, формулирани в хармонизирания стандарт за лабораториите за изпитване и калибриране,

▼ M1

- ii) институциите, които експлоатират мрежи и отделни станции, да имат въведени системи за осигуряване и контрол на качеството, предвиждащи редовна поддръжка за осигуряване на постоянна точност на измервателните уреди. Системата за осигуряване на качеството трябва да се преглежда съобразно съответната необходимост, но поне веднъж на всеки пет години, от съответната национална референтна лаборатория, по следните въпроси:
  - iii) че има въведена процедура за осигуряване/контрол на качеството на процеса на събиране и докладване на данните, както и че институциите, натоварени с тази задача, активно участват в съответните програми за осигуряване на качество в рамките на Европейския съюз;
  - iv) че националните референтни лаборатории са избрани от съответния компетентен орган, определен съгласно член 3 и са акредитирани за референтните методи, посочени в приложение VI, поне по отношение на тези замърсители, чиито концентрации надхвърлят долния оценъчен праг, съгласно съответния хармонизиран стандарт за лаборатории за изпитване и калибриране, препратка към който е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз*, в съответствие с посоченото в член 2, параграф 9 от Регламент (ЕО) № 765/2008 за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара. Тези лаборатории носят отговорност и за координирането в рамките на съответната държава членка на програмите на Европейския съюз за осигуряване на качество, които се организират от Съвместния изследователски център на Европейската комисия, и също така координират на национално ниво подходящото използване на референтните методи и доказването на еквивалентност на нереферентните методи. Националните референтни лаборатории, които организират провеждането на междулабораторни сравнения (intercomparison) на национално ниво също следва да бъдат акредитирани съгласно съответния хармонизиран стандарт за изпитвания за пригодност;
  - v) че националните референтни лаборатории вземат участие поне веднъж на всеки три години в провежданите в рамките на Европейския съюз програми за осигуряване на качество, организирани от Съвместния изследователски център на Европейската комисия. Ако резултатите от това участие са незадоволителни, съответната национална лаборатория следва при следващото си участие в междулабораторни сравнения (intercomparison) да демонстрира задоволителни коригиращи мерки и да представи доклад за тях в Съвместния изследователски център;
  - vi) че националните референтни лаборатории подпомагат дейностите на Европейската мрежа на националните референтни лаборатории, създадена от Комисията.
2. Всички докладвани съгласно член 27 данни се смятат за валидни, с изключение на данните, обозначени като временни.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Определяне на изисквания за оценка на концентрациите на серен диоксид, азотен диоксид и азотни оксиди, прахови частици (ПЧ₁₀ и ПЧ_{2,5}), олово, бензен и въглероден оксид в атмосферния въздух, в рамките на определена зона или агломерация

А. Горен и долен оценъчен праг

Прилагат се следните горни и долни оценъчни прагове:

1. Серен диоксид

	Опазване на здравето	Опазване на растителността
Горен оценъчен праг	60 % от 24-часова пределно допустима стойност (75 µg/m ³ , която не трябва да се превишава повече от 3 пъти за една календарна година)	60 % от зимното критично ниво (12 µg/m ³)
Долен оценъчен праг	40 % от 24-часова пределно допустима стойност (50 µg/m ³ , която не трябва да се превишава повече от 3 пъти за една календарна година)	40 % от зимното критично ниво (8 µg/m ³)

2. Азотен диоксид и азотни оксиди

	Почасова пределно допустима стойност за опазване на човешкото здраве (NO ₂)	Годишна пределно допустима стойност за опазване на човешкото здраве (NO ₂)	Годишно критично ниво за опазване на растителността и природните екосистеми (NO _x)
Горен оценъчен праг	70 % от пределно допустимата стойност (140 µg/m ³ , която да не се превишава повече от 18 пъти за една календарна година)	80 % от пределно допустимата стойност (32 µg/m ³)	80 % от критичното ниво (24 µg/m ³)
Долен оценъчен праг	50 % от пределно допустимата стойност (100 µg/m ³ , която не трябва да се превишава повече от 18 пъти за една календарна година)	65 % от пределно допустимата стойност (26 µg/m ³)	65 % от критичното ниво (19,5 µg/m ³)

3. Прахови частици (ПЧ₁₀/ПЧ_{2,5})

	24-часова средна стойност ПЧ ₁₀	Средногодишна стойност ПЧ ₁₀	Средногодишна стойност ПЧ _{2,5} ⁽¹⁾
Горен оценъчен праг	70 % от пределно допустимата стойност (35 µg/m ³ , която не трябва да се превишава повече от 35 пъти за една календарна година)	70 % от пределно допустимата стойност (28 µg/m ³)	70 % от пределно допустимата стойност (17 µg/m ³)
Долен оценъчен праг	50 % от пределно допустимата стойност (25 µg/m ³ , която не трябва да се превишава повече от 35 пъти за една календарна година)	50 % от пределно допустимата стойност (20 µg/m ³)	50 % от пределно допустимата стойност (12 µg/m ³)

⁽¹⁾ Горният оценъчен праг и долният оценъчен праг за ПЧ_{2,5} не се прилагат за измерванията за оценяване на съответствието с целите за намаляване на експозицията на ПЧ_{2,5} за опазване на човешкото здраве.

▼B4. *Олово*

	Средногодишна стойност
Горен оценъчен праг	70 % от пределно допустимата стойност (0,35 µg/m ³)
Долен оценъчен праг	50 % от пределно допустимата стойност (0,25 µg/m ³)

5. *Бензен*

	Средногодишна стойност
Горен оценъчен праг	70 % от пределно допустимата стойност (3,5 µg/m ³)
Долен оценъчен праг	40 % от пределно допустимата стойност (2 µg/m ³)

6. *Въглероден оксид*

	Осем-часова средна стойност
Горен оценъчен праг	70 % от пределно допустимата стойност (7 µg/m ³)
Долен оценъчен праг	50 % от пределно допустимата стойност (5 µg/m ³)

Б. Определяне на превишаванията на горния и долния оценъчен праг

Превишаванията на горния и долния оценъчен праг се определят въз основа на концентрациите през предходните пет години, когато има налични достатъчно данни. Оценъчният праг се смята за превишен, ако е бил превишаван най-малко през три отделни години от предходните пет години.

Когато има налични данни за по-малко от пет години, държавите-членки могат да комбинират краткосрочни кампании за измервания в течение на годината и на места, които вероятно са типични за наличие на най-високи нива на замърсяване, съгласно резултатите, получени от информация за инвентаризация на емисиите и моделиране, за да се определят превишаванията на горния и долния оценъчен праг.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Оценка на качеството на атмосферния въздух и разполагане на пунктовете за вземане на проби за измерване на нивата на серен диоксид, азотен диоксид и азотни оксиди, прахови частици (ПЧ₁₀ и ПЧ_{2,5}), олово, бензен и въглероден оксид в атмосферния въздух**A. Обща оценка**

Качеството на атмосферния въздух се оценява във всички зони и агломерации в съответствие със следните критерии:

1. Качеството на атмосферния въздух навсякъде освен на местата, изброени в точка 2, се оценява в съответствие с критериите, установени в раздели Б и В за разполагането на пунктове за вземане на проби с постоянно измерване. Принципите, установени в раздели Б и В, също се прилагат, доколкото те са съобразени с определяне на конкретните пунктове за мониторинг, в които концентрациите на съответните замърсители се установяват в случаи, когато качеството на атмосферния въздух се измерва с индикативно измерване или моделиране.
2. Съблюдаването на пределно допустимите стойности, ориентирани към опазване на човешкото здраве, не се оценява на следните места:
  - а) всички места, разположени в райони, до които обществеността няма достъп и където няма населено място;
  - б) в съответствие с член 2, параграф 1, в сградите на заводи или промишлени инсталации, за които се прилагат всички съответни разпоредби за здравето и сигурността на работното място;
  - в) на пътното платно на пътища; и на разделителните ивици между пътища, освен когато обикновено съществува достъп за пешеходци до разделителната ивица.

Б. Условия за разполагане на пунктовете за вземане на проби в макромасщаб

1. Опазване на човешкото здраве
  - а) пунктовете за вземане на проби, ориентирани към опазване на човешкото здраве, се разполагат така, че да предоставят данни за:
    - районите в рамките на зони и агломерации, в които са налице най-високите нива на замърсяване и в които населението може да бъде изложено пряко или косвено на замърсяването за период, който е значим в сравнение с периода на осредняване на пределно допустимата(ите) стойност(и);
    - нива в други райони в зоните или агломерациите, които са представителни в това отношение за експозицията на населението;
  - б) пунктовете за вземане на проби по принцип се разполагат по такъв начин, че да се избегне измерване в непосредствена близост до много малки микроабитати, което означава, че пунктът за вземане на проби трябва да бъде разположен така, че пробата да е представителна за качеството на въздуха за участък от улица с дължина не по-малка от 100 m в транспортно ориентирани площадки и поне 250 m × 250 m на промишлени площадки, когато това е осъществимо;
  - в) градските фонові пунктове за мониторинг се разполагат така, че техните нива на замърсяване да се повлияват от интегрираните емисии от всички източници, които се намират от наветрената страна спрямо станцията. Нивото на замърсяване следва да не бъде доминирано от един източник, освен ако това не е обичайна ситуация за по-голям градски район. Тези пунктове за вземане на проби следва, по общо правило, да са представителни за няколко квадратни километра;
  - г) когато целта е да се оценят извънградските фонові нива, пунктът за вземане на проби не следва да се повлиява от агломерации или промишлени площадки в близост до него, т.е. площадки на разстояние, по-малко от пет километра;

▼B

- д) когато трябва да се оценяват емисии от промишлени източници, поне един пункт за вземане на проби се разполага от подветрената страна спрямо източника на замърсяване в най-близкия жилищен район. Когато фоновата концентрация не е известна, се разполага допълнителна пункт за вземане на проби в преобладаващата посока на вятъра;
  - е) пунктовете за вземане на проби, когато е възможно, също са представителни за сходни места, които не се намират в непосредствена близост до тях;
  - ж) отчита се необходимостта от разполагане на пунктовете за вземане на проби на острови, когато това се налага поради съображения за опазване на човешкото здраве.
2. Опазване на растителността и природните екосистеми

Пунктовете за вземане на проби, ориентирани към опазване на растителността и природните екосистеми, се разполагат на повече от 20 km от агломерации или на повече от 5 km от други застроени райони, промишлени инсталации, магистрали или главни пътища с транспортен трафик, надвишаващ 50 000 превозни средства на ден, което означава, че пунктът за вземане на проби трябва да е разположен така, че пробата да е представителна за качеството на въздуха в обкръжаващия го район от най-малко 1 000 km². Държава-членка може да осигури разполагането на пункт за вземане на проби на по-малко разстояние или той да е представителен за качеството на въздуха в по-малък район, като се имат предвид географските условия или възможностите за опазване на особено уязвими райони.

Следва да се има предвид необходимостта от оценка на качеството на въздуха на острови.

В. Условия за разполагане на пунктове за вземане на проби в микромащаб

Доколкото е осъществимо, се прилага следното:

▼M1

- потокът около входното отворстие на пробовземната сонда трябва да не е ограничен (в общия случай да е свободен в дъга от поне 270°, или съответно 180° при точки за вземане на проби, намиращи се на линията на разположение на сгради) и да няма каквито и да било прегради, пречателни за движението на въздуха в близост до него (обикновено да е на разстояние няколко метра от сградите, балконите, дърветата и другите прегради и на не по-малко от 0,5 m от най-близката сграда, в случая на точки за вземане на проби, които са представителни за качеството на въздуха по линията на разположение на сгради);
- по принцип входното отворстие на пробовземната сонда се разполага на височина между 1,5 m (зоната на дишане) и 4 m над земната повърхност. Ако станцията е представителна за голям район, може да е подходящо и по-високо разполагане, като всякакви съответни дерогации следва да бъдат цялостно документирани;

▼B

- входното отворстие на пробовземната сонда не се разполага в непосредствена близост до източниците, за да се избегне директното поглъщане на емисии, които не са смесени с атмосферния въздух;
- изходното отворстие на пробовземното устройство следва да бъде разположено по начин, при който се избягва повторното циркулиране на изходящия въздух през входното отворстие;

▼M1

- за всички замърсители, транспортно ориентирани пробовземни сонди се разполагат на не по-малко от 25 m от големи кръстовища и на не повече от 10 m от бордюра. „Голямо кръстовище“ в настоящия текст е кръстовище, което прекъсва транспортния поток и води до различен вид емисии (при спиране и потегляне) в сравнение с останалата част от пътя.

▼B

Следните фактори също могат да бъдат взети предвид:

- интерфериращи източници;
- сигурност;
- достъп;
- наличие на електрозахранване и телефонни комуникации;
- видимост на площадката спрямо нейното обкръжение;
- безопасност на обществеността и обслужващия персонал;
- необходимост от съвместно разполагане на пунктовете за вземане на проби за различни замърсители;
- изисквания, свързани с териториалното планиране.

▼M1

Всяко отклонение от посочените в настоящия раздел критерии трябва да бъде изцяло документирано посредством процедурите, описани в раздел Г.

Г. Документиране и преглед на избора на площадки за мониторинг

Компетентните органи, отговарящи за оценяването на качеството на въздуха, трябва напълно да документират по отношение на всички зони и агломерации процедурите по избор на площадки и да записват и съхраняват обяснителна информация относно проекта на мрежата и избора на местоположението на всички площадки за мониторинг. Документацията трябва да включва фотографии на околностите на площадките с компасна стрелка и подробни карти. В случаите, при които в дадена зона или агломерация се използват допълнителни методи, документацията трябва да включва подробни данни за тези методи и информация как са спазени критериите, посочени в член 7, параграф 3. Документацията трябва да се актуализира според нуждите и да се преглежда на всеки пет години, за да се осигури, че критериите за избор, проекта на мрежата и местоположенията на площадките за мониторинг продължават да са валидни и оптимални с течение на времето. В срок от 3 месеца след съответно поискване, документацията се представя на Европейската комисия.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ИЗМЕРВАНИЯ В ИЗВЪНГРАДСКИ ФОНОВИ ПУНКТОВЕ ЗА МОНИТОРИНГ, НЕЗАВИСИМО ОТ КОНЦЕНТРАЦИЯТА

A. Цели

Основните цели на тези измервания са да гарантират осигуряването на подходяща информация за фоновите нива. Тази информация е от съществено значение, за да се преценят повишените нива в по-замърсени райони (като например градски фонове, промишлено ориентирани и транспортно ориентирани пунктове за мониторинг), да се оценят възможните емисии от пренос на замърсители на въздуха на далечни разстояния, да се подпомогне анализът на определяне дела на източниците и за разбирането на специфични замърсители, като например прахови частици. Също така тя е съществена за увеличеното използване на моделирането и в градските райони.

B. Вещества

Измерването на ПЧ_{2,5} трябва да включва най-малко общата масова концентрация и концентрациите на съответните съединения, за да се определи химичният им състав. Списъкът на химични съединения по-долу следва да бъде включен като минимум.

SO ₄ ²⁻	Na ⁺	NH ₄ ⁺	Ca ²⁺	неорганичен въглерод (НВ)
NO ₃ ⁻	K ⁺	Cl ⁻	Mg ²⁺	органичен въглерод (ОВ)

B. Разполагане

Измерванията следва да се извършват по-специално в извънградски фонове райони в съответствие с части А, Б и В от приложение III.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Критерии за определяне на минималния брой пунктове за вземане на проби за постоянно измерване на концентрациите на серен диоксид, азотен диоксид и азотни оксиди, прахови частици (ПЧ₁₀, ПЧ_{2,5}), олово, бензен и въглероден оксид в атмосферния въздух

А. Минимален брой пунктове за вземане на проби за постоянно измерване за оценка на съответствието с пределно допустимите стойности за опазване на човешкото здраве и алармените прагове в зоните и агломерациите, където постоянните измервания са единствен източник на информация.

1. Неорганизиран източници

Население на агломерацията или зоната (в хиляди)	Ако максималните концентрации превишават горния оценъчен праг ⁽¹⁾		Ако максималните концентрации се намират между горния и долния оценъчен праг	
	замърсители освен ПЧ	ПЧ ⁽²⁾ (общо ПЧ ₁₀ и ПЧ _{2,5})	замърсители освен ПЧ	ПЧ ⁽²⁾ (общо ПЧ ₁₀ и ПЧ _{2,5})
0—249	1	2	1	1
250—499	2	3	1	2
500—749	2	3	1	2
750—999	3	4	1	2
1 000—1 499	4	6	2	3
1 500—1 999	5	7	2	3
2 000—2 749	6	8	3	4
2 750—3 749	7	10	3	4
3 750—4 749	8	11	3	6
4 750—5 999	9	13	4	6
≥ 6 000	10	15	4	7

⁽¹⁾ За азотен диоксид, прахови частици, бензен и въглероден оксид: да включват най-малко една градска фонова станция за мониторинг и една транспортно ориентирана станция, при условие че това не увеличава броя на пунктовете за вземане на проби. За тези замърсители общият брой градски фонови станции и общият брой транспортно ориентирани станции в държава-членка, съгласно изискванията на раздел А, точка 1, не се различават с повече от фактор 2. Пунктовете за вземане на проби с превишаване на пределно допустимата стойност за ПЧ₁₀ в течение на последните три години се запазват, освен ако не се налага преместване поради особени обстоятелства, по-конкретно изисквания, свързани с устройството на територията.

⁽²⁾ Когато ПЧ_{2,5} и ПЧ₁₀ се измерват в съответствие с член 8 в една и съща станция за мониторинг, същите се отчитат като два различни пункта за вземане на проби. Общият брой пунктове за вземане на проби за ПЧ_{2,5} и ПЧ₁₀ в държава-членка съгласно изискванията на раздел А, точка 1 не се различава с повече от фактор 2 и броят на пунктовете за вземане на проби за ПЧ_{2,5} в градските фонови райони на агломерации и градски райони отговаря на изискванията на раздел Б от приложение V.

2. Организиран източници

За оценка на замърсяването в близост до организирани източници броят на пунктовете за вземане на проби с постоянно измерване се изчислява, като се вземат предвид плътността на емисиите, вероятните модели за тяхната дисперсия в атмосферния въздух и очакваната експозиция на населението.

Б. Минимален брой на пунктовете за вземане на проби с постоянно измерване за оценка на съответствието с целта за намаляване на експозицията на ПЧ_{2,5} за опазване на човешкото здраве

За тази цел се използва една пункт за вземане на проби на един милион жители, изчислен за агломерации и допълнителни градски райони, в които населението надвишава 100 000 жители. Тези пунктове за вземане на проби могат да съвпадат с пунктовете за вземане на проби съгласно раздел А.

▼B

- В. Минимален брой на пунктовете за вземане на проби за постоянни измервания за оценка на съответствието с критични нива за опазване на растителността в зони, различни от агломерации

Ако максималните концентрации превишават горния оценъчен праг	Ако максималните концентрации се намират между горния и долния оценъчен праг
1 станция на всеки 20 000 km ²	1 станция на всеки 40 000 km ²

В островни зони броят на пунктовете за вземане на проби за постоянни измервания следва да се изчислява, като се вземат предвид вероятните модели на дисперсия на замърсяване на атмосферния въздух и възможната експозиция на растителността.

▼ **B**

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Референтни методи за оценка на концентрациите на серен диоксид, азотен диоксид и азотни оксиди, прахови частици (ПЧ₁₀ и ПЧ_{2,5}), олово, бензен, въглероден оксид и озон

▼ **M1**

A. Референтни методи за оценка на концентрациите на серен диоксид, азотен диоксид и азотни оксиди, фини прахови частици (ПЧ₁₀ и ПЧ_{2,5}), олово, бензен, въглероден оксид и озон

1. *Референтен метод за измерване на съдържанието на серен диоксид*

Референтният метод за измерване на съдържанието на серен диоксид е описан в стандарт EN 1421:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрацията на серен диоксид с ултравиолетова флуоресценция“.

2. *Референтен метод за измерване на съдържанието на азотен диоксид и азотни оксиди*

Референтният метод за измерване на съдържанието на азотен диоксид и азотни оксиди е описан в стандарт EN 14211:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрацията на азотен диоксид и азотен оксид чрез хемилуминесценция“.

▼ **C1**

3. *Референтен метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на олово*

Референтният метод за вземане на проби за измерване на съдържанието на олово е описан в раздел A, точка 4 от настоящото приложение. Референтният метод за измерването на съдържанието на олово е описаният в стандарт EN 14902:2005 „Стандартен метод за измерване на Pb, Cd, As и Ni във фракцията ПЧ₁₀ от суспендираните във въздуха частици“.

▼ **M1**

4. *Референтен метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на ПЧ₁₀*

Референтният метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на ПЧ₁₀ е методът, описан в стандарт EN 12341:2014 „Атмосферен въздух. Стандартен гравиметричен измервателен метод за определяне на масовата концентрация на суспендирани прахови частици ПЧ₁₀ или ПЧ_{2,5}“.

5. *Референтен метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на ПЧ_{2,5}*

Референтният метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на ПЧ_{2,5} е методът, описан в стандарт EN 12341:2014 „Атмосферен въздух. Стандартен гравиметричен измервателен метод за определяне на масовата концентрация на суспендирани прахови частици ПЧ₁₀ или ПЧ_{2,5}“.

▼ **C1**

6. *Референтен метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на бензен*

Референтният метод за измерване на съдържанието на бензен е описаният в стандарт EN 14662:2005, части 1, 2 и 3 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрациите на бензен“.

▼ **M1**

7. *Референтен метод за измерване на съдържанието на въглероден оксид*

Референтният метод за измерване на съдържанието на въглероден оксид е описан в стандарт EN 14626:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрацията на въглероден монооксид с недисперсионна инфрачервена спектроскопия“.

8. *Референтен метод за измерване на съдържанието на озон*

Референтният метод за измерване на съдържанието на озон е описан в стандарт EN 14625:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване концентрацията на озон с ултравиолетова фотометрия“.

▼B**Б. Доказване на равностойност**

1. Всяка държава-членка може да използва всеки друг метод, за който може да докаже, че осигурява резултати, равностойни на тези от методите, посочени в раздел А, или за прахови частици, всеки друг метод, за който държавата-членка може да докаже, че е последователен спрямо референтния метод. В такъв случай получените с този метод резултати следва да бъдат коригирани, за да се осигурят резултати, равностойни на тези, които биха били получени при прилагане на референтния метод.
2. Комисията може да изиска държавите-членки да подготвят и предадат доклад за доказване на равностойност в съответствие с точка 1.
3. При оценяване допустимостта на посочения в точка 2 доклад Комисията ще се позове на своите насоки за доказване на равностойност (които трябва да бъдат публикувани). Когато държавите-членки са използвали междинни фактори, за да постигнат равностойност, последните се потвърждават и/или изменят в съответствие с насоките на Комисията.
4. Държавите-членки следва да гарантират, че когато е целесъобразно, корекцията се прилага със задна дата към данни от минали измервания, за да се постигне по-добра съпоставимост на данните.

В. Стандартизация

За газообразни замърсители обемът трябва да бъде стандартизиран при температура 293 К и атмосферно налягане 101,3 kPa. За прахови частици и вещества в тях, които ще се анализират (напр. олово), обемът на пробата се отнася до условията на околната среда по отношение на температура и атмосферно налягане на датата на измерванията.

▼M1**▼B****Д. Взаимно признаване на данни****▼M1**

При доказването, че оборудването отговаря на функционалните изисквания на референтните методи, посочени в раздел А от настоящото приложение, компетентните власти и органи, определени съгласно член 3, приемат издадени в други държави членки протоколи от изпитвания, при условие че съответните изпитвателни лаборатории са акредитирани по съответния хармонизиран стандарт за лаборатории за изпитване и калибриране.

Подробните протоколи от изпитванията и всички резултати от изпитванията трябва да бъдат на разположение на други компетентни власти или техните определени органи. Протоколите от изпитването трябва да показват, че оборудването отговаря на всички функционални изисквания, включително в случаите, при които някои условия на околната среда или на площадките са специфични за дадена държава членка и попадат извън обхвата на условията, за които съответното оборудване вече е получило одобрение на типа в друга държава членка.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ И ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ОЗОНА

A. Определения и критерии

1. Определения

АОТ40 (изразен в $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{часа}$) означава сумата от разликите между стойностите на средночасовите концентрации над $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 40 ppb) и $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за определен период при използване само на стойностите, измерени за дадено денонощие на всеки час между 8,00 и 20,00 ч централноевропейско време.

2. Критерии

За проверка на валидността при обобщаването на данните и изчисляване на статистическите параметри се използват следните критерии:

Параметър	Изискван минимум валидни данни
Едночасови стойности	75 % (т.е. 45 минути)
8-часови стойности	75 % от стойностите (т.е. 6 часа)
Максимална дневна 8-часова средна стойност от почасовите текущи 8-часови стойности	75 % от почасовите текущи 8-часови средни стойности (т.е. 18 8-часови средни стойности на ден)
АОТ40	90 % от едночасовите стойности за периода от време, предвиден за изчисляване стойността на АОТ40 ⁽¹⁾
Средногодишна стойност	75 % от едночасовите стойности за лятото (от април до септември) и 75 % за зимата (от януари до март и от октомври до декември), взети поотделно
Брой на превишаванията и на максималните стойности за месец	90 % от максималните дневни 8-часови средни стойности (27 налични дневни стойности за един месец) 90 % от едночасовите стойности между 8,00 и 20,00 ч централноевропейско време
Брой на превишаванията и на максималните стойности за година	Пет от шест месеца през летния сезон (от април до септември)

⁽¹⁾ В случаите, когато не са налични всички възможни данни от измервания, при изчисляването на стойностите за АОТ40 се използва следният фактор:

$$\text{АОТ40}_{\text{оценка}} = \text{АОТ40}_{\text{измерен}} \times \frac{\text{общ възможен брой часове (*)}}{\text{брой на измерените едночасови стойности}}$$

(*) Това означава броя на часовете, попадащи във времевия период, определен за АОТ40 (т.е. от 8,00 до 20,00 ч централноевропейско време от 1 май до 31 юли всяка година за опазване на растителността и от 1 април до 30 септември всяка година за опазване на горите).

▼B

Б. Целеви стойности

Цел	Период на осредняване	Целева стойност	Дата, към която целевата стойност следва да бъде спазена ⁽¹⁾
Опазване на човешкото здраве	Максимална дневна 8-часова средна стойност ⁽²⁾	120 µg/m ³ да не се превишава в повече от 25 дни на календарна година, осреднено за тригодишен период ⁽³⁾	1.1.2010 г.
Опазване на растителността	От май до юли	АОТ40 (изчислен от едночасовите стойности) 18 000 µg/m ³ · h, осреднено за петгодишен период ⁽³⁾	1.1.2010 г.

⁽¹⁾ Съответствието с целевите стойности се оценява, считано от тази дата. Тоест 2010 г. е първата календарна година, данните за която се използват за изчисляване на съответствието за следващите 3 или 5 календарни години, както е целесъобразно.

⁽²⁾ Максималната дневна 8-часова средна стойност на концентрацията се избира след проверка на текущите 8-часови средни стойности, определени въз основа на съответните едночасови стойности и актуализирани на всеки час. Всяка 8-часова средна стойност, изчислена по този начин, се отнася за денонощието, в което приключва обхванатият времеви период, т.е. първият изчислителен период за определено денонощие започва в 17,00 ч предходния ден и свършва в 01,00 ч същия ден; последният изчислителен период за определено денонощие започва в 16,00 и завършва в 24,00 ч същия ден.

⁽³⁾ В случаите, когато осреднените стойности за три или пет години не могат да бъдат определени въз основа на наличен цялостен и последователен набор от данни за съответните годишни периоди, минималните годишни данни за проверка на съответствието с целевите стойности са следните:

- за целевите стойности за опазване на човешкото здраве: валидни данни за едногодишен период;
- за целевите стойности за опазване на растителността: валидни данни за тригодишен период.

В. Дългосрочни цели

Цел	Период на осредняване	Дългосрочна цел	Дата, към която дългосрочната цел следва да бъде постигната
Опазване на човешкото здраве	Максимална дневна 8-часова средна стойност в рамките на една календарна година	120 µg/m ³	Не е определена
Опазване на растителността	От май до юли	АОТ40 (изчислен от едночасовите стойности) 6 000 µg/m ³ · h	Не е определена

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Критерии за класифициране и условия за разполагане на пунктовете за вземане на проби за оценка на концентрациите на озон

За постоянни измервания се прилага следното:

A. Условия за разполагане в макромасщаб

Вид станция	Цели на измерванията	Представителност ⁽¹⁾	Условия за разполагане в макромасщаб
Градска	Опазване на човешкото здраве: оценка на експозицията на озон на градското население, т.е. там, където гъстотата на населението и нивата на озон са относително високи и представителни за цялото население	Няколко квадратни километра	Да се избягва влиянието на локални емисии от превозни средства, бензиностанции и др.; места с добър обмен на въздуха, където могат да се измерят добре смесени нива; места, като например жилищни и търговски райони в градовете, в паркове (далеч от дървета), на големи улици или площи с нисък или никакъв автомобилен трафик, открити площи за образователни, спортни съоръжения или съоръжения за отдих
Крайградска	Опазване на човешкото здраве и растителността: оценка на експозицията на озон на населението и растителността, намиращи се в покрайнините на агломерацията, където е вероятно достигането на най-високи нива на озона, на които пряко или непряко е възможно да бъдат изложени населението и растителността	Няколко десетки квадратни километра	На определено разстояние от площи с максимални емисии, от подветрената страна на преобладаващата(ите) посока(и) на вятъра по време на благоприятни условия за образуване на озон; в места, където населението, чувствителните насаждения или природните екосистеми, разположени във външния пояс на агломерацията, са изложени на високи нива на озон; където е уместно, някои крайградски станции, също от наветрената страна спрямо района с максимални емисии, с цел да се определят регионалните фонове нива на озон
Извънградска	Опазване на човешкото здраве и растителността: оценка на експозицията на населението, посевите и природните екосистеми на концентрации на озон от подрегионален мащаб	Подрегионални нива (няколко стотици квадратни километра)	Станции могат да се разполагат в малки селища и/или райони с природни екосистеми, гори или насаждения; представителни за нивата на озона, отдалечени от въздействието на непосредствените локални емисии, като например от промишлени инсталации и пътища; в открити райони, но не по върховете на високите планински вериги.

▼B

Вид станция	Цели на измерванията	Представителност ⁽¹⁾	Условия за разполагане в макромашаб
Извънградска фонова	Опазване на човешкото здраве и растителността: оценка на експозицията на посевите и природните екосистеми на концентрации на озон от регионален мащаб, както и експозиция на населението	Регионални/ национални/ континентални нива (от 1 000 до 10 000 km ²)	Станция, разположена в райони с по-ниска гъстота на населението, т.е. природни екосистеми и гори, на разстояние не по-малко от 20 km от градски и промишлени райони и от местни емисии; да се избягват местоположения с благоприятни местни условия за формиране на близки до повърхността инверсии, а също и върховете на високите планински вериги; не се препоръчват крайбрежни площадки с добре изразен дневен ветрови цикъл от местен характер.

⁽¹⁾ Пунктовете за вземане на проби, когато е възможно, следва да са представителни за сходни места, които не се намират в непосредствена близост до тях.

За извънградски и извънградски фонови станции разположението по целесъобразност се съгласува с изискванията за мониторинг от Регламент (ЕО) № 1737/2006 на Комисията от 7 ноември 2006 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 2152/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно наблюдението на горите в Общността и тяхното взаимодействие с околната среда ⁽¹⁾.

Б. Условия за разполагане в микромашаб

Доколкото е приложимо, се прилага процедурата за разполагане в микромашаб съгласно раздел В от приложение III, като се гарантира също, че пробовземната сонда е разположена далеч от източници, като например пещи и дымоотводи на горивни инсталации, и на повече от 10 m от най-близко разположения път, с увеличаване на разстоянието пропорционално на интензивността на транспортния трафик.

В. Документиране и преглед на избора на площадката

Прилагат се процедурите съгласно раздел Г от приложение III, като се прилага подходящо разглеждане и анализ на данните от мониторинга в контекста на метеорологичните и фотохимичните процеси, повлияващи концентрациите на озон, измервани в съответната площадка.

⁽¹⁾ ОВ L 334, 30.11.2006 г., стр. 1.

▼ **B**

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

Критерии за определяне на минималния брой пунктове за вземане на проби за постоянно измерване на концентрациите на озон▼ **M1****A. Минимален брой на пунктовете за вземане на проби за постоянно измерване на концентрациите на озон**

Минимален брой пунктове за вземане на проби за постоянни непрекъснати измервания с цел оценка на съответствието с целевите стойности, дългосрочните цели и информационните и алармените прагове, когато тези измервания са единствен източник на информация.

Население (× 1 000)	Агломерации ⁽¹⁾	Други зони ⁽¹⁾	Извънградски фон
< 250		1	1 станция/50 000 km ² средна гъстота за всички зони в дадена страна ⁽²⁾
< 500	1	2	
< 1 000	2	2	
< 1 500	3	3	
< 2 000	3	4	
< 2 750	4	5	
< 3 750	5	6	
> 3 750	Една допълнителна станция на 2 милиона жители	Една допълнителна станция на 2 милиона жители	

⁽¹⁾ Най-малко 1 станция в райони, където е вероятно да възникнат най-високи концентрации на озон. В агломерациите най-малко 50 % от станциите се разполагат в крайградски райони.

⁽²⁾ При сложен терен се препоръчва 1 станция на 25 000 km².

▼ **B****B. Минимален брой пунктове за вземане на проби за постоянни измервания в зони и агломерации, в които дългосрочните цели са постигнати**

Броят пунктове за вземане на проби за измерване на озона в съчетание с други средства за допълнителна оценка, като моделиране на качеството на въздуха и едновременно с това измерване на азотния диоксид, трябва да е достатъчен за преглед на развитието на замърсяването с озон и проверка на съответствието с дългосрочните цели. Броят на станциите, разположени в агломерации и други зони, може да се намали до една трета от броя, посочен в раздел А. Когато данните от станциите за постоянни измервания са единственият източник на информация, се запазва най-малко една станция за мониторинг. Когато в зоните, където се извършва допълнителна оценка, в резултат от това дадена зона остане без нито една станция, съгласуването с броя станции в съседните зони гарантира адекватна оценка на концентрациите на озон по отношение на дългосрочните цели. Броят на извънградските фонови станции е 1 на 100 000 km².

ПРИЛОЖЕНИЕ X

ИЗМЕРВАНИЯ НА ПРЕКУРСОРИТЕ НА ОЗОНА

A. Цели

Главните цели на тези измервания са анализ на развитието на замърсяването по отношение на прекурсорите на озона, проверка на ефикасността на стратегиите за ограничаване на емисиите, проверка на последователността на инвентаризацията на емисиите и съдействие за определяне източниците на емисиите за наблюдаваните концентрации на замърсяване.

Допълнителна цел е по-доброто разбиране на процесите на образуване на озона и дисперсия на прекурсорите, както и прилагането на фотохимични модели.

B. Вещества

Измерването на прекурсорите на озона включва най-малко азотните оксиди (NO и NO₂) и съответните летливи органични съединения (ЛОС). Списъкът по-долу включва летливите органични съединения, които се препоръчва да се измерват:

	1-бутен	Азопрен	Етилбензен
Етан	транс-2-бутен	n-хексан	m + p-ксилен
Етилен	цис-2-бутен	i-хексан	o-ксилен
Ацетилен	1,3-бутадиен	n-хептан	1,2,4-триметилбензен
Пропан	n-пентан	n-октан	1,2,3-триметилбензен
Пропилен	i-пентан	i-октан	1,3,5-триметилбензен
n-бутан	1-пентен	бензен	формалдехид
i-бутан	2-пентен	толуен	общи неметанови въглеродороди

B. Разположение

Измерванията се правят по-специално в градски или крайградски райони на всяка площадка за мониторинг, определена в съответствие с настоящата директива и преценена като целесъобразно по отношение на целите за мониторинг, посочени в раздел A.

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

ПРЕДЕЛНО ДОПУСТИМИ СТОЙНОСТИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗДРАВЕТО

А. Критерии

Без да се засягат разпоредбите на приложение I, се използват следните критерии за проверка на валидността при обобщаване на данните и изчисляване на статистическите параметри:

Параметър	Изисквано съотношение валидни данни
Едночасови стойности	75 % (т.е. 45 минути)
8-часови стойности	75 % от стойностите (т.е. 6 часа)
Максимална дневна 8-часова средна стойност	75 % от почасовите текущи 8-часови средни стойности (т.е. 18 8-часови средни стойности на ден)
24-часови стойности	75 % от средночасовите стойности (т.е. най-малко 18 едночасови стойности)
Средногодишна стойност	90 % ⁽¹⁾ от едночасовите стойности или (ако няма такива) 24-часовите стойности за годината

⁽¹⁾ Изискванията за изчисляване на средногодишната стойност не включват загубите на данни поради редовното калибриране или обичайната поддръжка на приборите.

Б. Пределно допустими стойности

Период на осредняване	Пределно допустима стойност	Допустимо отклонение	Дата, към която пределно допустимата стойност трябва да бъде спазена
Серен диоксид			
1 час	350 µg/m ³ , да не се превишава повече от 24 пъти за 1 календарна година	150 µg/m ³ (43 %)	— ⁽¹⁾
1 ден	125 µg/m ³ , да не се превишава повече от 3 пъти за 1 календарна година	Няма	— ⁽¹⁾
Азотен диоксид			
1 час	200 µg/m ³ , да не се превишава повече от 18 пъти за 1 календарна година	50 % на 19 юли 1999 г., намаляващи линейно на 1 януари 2001 г. и на всеки 12 месеца след това до достигане на 0 % към 1 януари 2010 г.	1 януари 2010 г.
1 календарна година	40 µg/m ³	50 % на 19 юли 1999 г., намаляващи линейно на 1 януари 2001 г. и на всеки 12 месеца след това до достигане на 0 % към 1 януари 2010 г.	1 януари 2010 г.

Период на осредняване	Пределно допустима стойност	Допустимо отклонение	Дата, към която пределно допустимата стойност трябва да бъде спазена
Бензен			
1 календарна година	5 µg/m ³	5 µg/m ³ (100 %) на 13 декември 2000 г., намаляващи на 1 януари 2006 г. и на всеки 12 месеца след това с 1 µg/m ³ до достигане на 0 % към 1 януари 2010 г.	1 януари 2010 г.
Въглероден оксид			
Макс. дневна 8-часова средна стойност ⁽²⁾	10 mg/m ³	60 %	— ⁽¹⁾
Олово			
1 календарна година	0,5 µg/m ³ ⁽³⁾	100 %	— ⁽³⁾
ПЧ₁₀			
1 ден	50 µg/m ³ , да не се превишава повече от 35 пъти за 1 календарна година	50 %	— ⁽¹⁾
1 календарна година	40 µg/m ³	20 %	— ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Вече е в сила от 1 януари 2005 г.

⁽²⁾ Максималната дневна 8-часова средна концентрация се избира чрез разглеждане на текущите 8-часови средни концентрации, които се изчисляват от едночасовите данни и се актуализират на всеки час. Всяка 8-часова средна стойност, изчислена по този начин, се отнася за денонощието, в което приключва обхващаният времеви период, т.е. първият изчислителен период за определен ден започва в 17,00 ч на предходния ден и свършва в 01,00 ч на този ден; последният изчислителен период за дадено денонощие започва в 16,00 ч и завършва в 24,00 ч. на този ден.

⁽³⁾ В сила от 1 януари 2005 г. Пределно допустима стойност, която трябва да бъде спазена само към 1 януари 2010 г. в непосредствена близост до специфични промишлени източници, разположени на площадки, заразени вследствие на десетилетия промишлена дейност. В подобни случаи пределно допустимата стойност до 1 януари 2010 г. ще бъде 1,0 µg/m³. Районът, в който се прилагат по-високи пределно допустими стойности, не следва да се простира на повече от 1 000 m от такива специфични източници.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

ИНФОРМАЦИОННИ И АЛАРМЕНИ ПРАГОВЕ

А. Алармени прагове за замърсители, различни от озон

Измерват се в продължение на три последователни часа на места, които са представителни за качеството на въздуха в най-малко 100 km² или цяла зона или агломерация, в зависимост от това коя от посочените територии е най-малка.

Замърсител	Алармен праг
Серен диоксид	500 µg/m ³
Азотен диоксид	400 µg/m ³

Б. Информационни и алармени прагове за озон

Цел	Период на осредняване	Праг
Информирание на населението	1 час	180 µg/m ³
Предупреждаване на населението	1 час ⁽¹⁾	240 µg/m ³

⁽¹⁾ За изпълнението на член 24 превишаването на прага трябва да се измерва или прогнозира в продължение на три последователни часа.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

КРИТИЧНИ НИВА ЗА ОПАЗВАНЕ НА РАСТИТЕЛНОСТТА

Период на осредняване	Критично ниво	Допустимо отклонение
Серен диоксид		
1 календарна година и 1 зима (от 1 октомври до 31 март)	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Няма
Азотни оксиди		
1 календарна година	30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ NO _x	Няма

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

**НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ЕКСПОЗИЦИЯТА,
ЦЕЛЕВА СТОЙНОСТ И ПРЕДЕЛНО ДОПУСТИМА СТОЙНОСТ ЗА
ПЧ_{2,5}**
А. Показател за средна експозиция

Показателят за средна експозиция (ПСЕ), изразен в $\mu\text{g}/\text{m}^3$, се основава на измервания в градски фонови пунктове за мониторинг в зони и агломерации, разположени на територията на дадена държава-членка. Той следва да се оценява като средна годишна концентрация за 3 последователни календарни години, осреднена за всички пунктове за вземане на проби, установени съгласно раздел Б от приложение V. ПСЕ за референтната 2010 г. е средната концентрация за 2008, 2009 и 2010 г.

Въпреки това, ако няма налични данни за 2008 г., държавите-членки могат да използват средната концентрация за 2009 и 2010 г. или средната концентрация за 2009, 2010 и 2011 г. Държавите-членки, които се ползват от тази възможност, уведомяват Комисията за решението си в срок до 11 септември 2008 г.

ПСЕ за 2020 г. е средната годишна концентрация за 3 последователни години, осреднена за всички тези пунктове за вземане на проби за 2018, 2019 и 2020 г. ПСЕ се използва, за да се провери дали е изпълнена националната цел за ограничаване на експозицията.

ПСЕ за 2015 г. е средната годишна концентрация за 3 последователни години, осреднена за всички тези пунктове за вземане на проби за 2013, 2014 и 2015 г. ПСЕ се използва, за да се провери дали е изпълнено задължението за концентрациите на експозицията.

Б. Национална цел за ограничаване на експозицията

Цел за ограничаване на експозицията във връзка с ПСЕ през 2010 г.		Година, към която целта за ограничаване на експозицията следва да бъде постигната
Първоначална концентрация в $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Цел за ограничаване в проценти	2020 г.
< 8,5 = 8,5	0 %	
> 8,5 — < 13	10 %	
= 13 — < 18	15 %	
= 18 — < 22	20 %	
≥ 22	Всички необходими мерки за постигане на $18 \mu\text{g}/\text{m}^3$	

Когато ПСЕ за референтната година е $8,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ или по-малко, целта за ограничаване на експозицията е нула. Целта за ограничаване на експозицията е нула също така, когато ПСЕ достигне ниво от $8,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ по всяко време през периода от 2010 до 2020 г. и се запази на това ниво или под него.

В. Задължение във връзка с концентрациите на експозицията

Задължение във връзка с концентрациите на експозицията	Година, към която да бъде постигната задължителната стойност
$20 \mu\text{g}/\text{m}^3$	2015 г.

Г. Целева стойност

Период на осредняване	Целева стойност	Дата, към която целевата стойност трябва да бъде постигната
1 календарна година	$25 \mu\text{g}/\text{m}^3$	1 януари 2010 г.

Д. Пределно допустима стойност

Период на осредняване	Пределно допустима стойност	Допустимо отклонение	Дата, към която пределно допустимата стойност трябва да бъде постигната
-----------------------	-----------------------------	----------------------	---

ЕТАП 1

Календарна година	25 µg/m ³	20 % на 11 юни 2008 г., намаляващи линейно на 1 януари следващата година и на всеки 12 месеца след това до достигане на 0 % към 1 януари 2015 г.	1 януари 2015 г.
-------------------	----------------------	--	------------------

ЕТАП 2 ⁽¹⁾

Календарна година	20 µg/m ³		1 януари 2020 г.
-------------------	----------------------	--	------------------

(¹) Етап 2 — индикативна пределно допустима стойност, която ще се преразгледа от Комисията през 2013 г. при отчитане на допълнителна информация относно въздействието върху здравето и околната среда, техническата осъществимост и опита с целевите стойности в държавите-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ XV

Информация, която се включва в местните, регионалните или националните планове за качество за подобряване на качеството на атмосферния въздух

A. Информация, която се предоставя съгласно член 23 (планове за качеството на въздуха)

1. *Местоположение на наднорменото замърсяване*
  - а) регион;
  - б) град (карта);
  - в) измервателна станция (карта, географски координати).
2. *Обща информация*
  - а) вид зона (градски, промишлен или извънградски район);
  - б) оценка за замърсения район (km²) и за населението, изложено на замърсяването;
  - в) полезни климатични данни;
  - г) подходящи топографски данни;
  - д) достатъчна информация за типа цели, изискващи защита в зоната.
3. *Отговорни органи*

Имена и адреси на лицата, отговарящи за разработването и изпълнението на планове за подобряване.
4. *Вид и оценка на замърсяването*
  - а) концентрации, наблюдавани през предходни години (преди въвеждането на мерките за подобряване);
  - б) концентрации, измерени от началото на проекта;
  - в) методи, използвани за оценката.
5. *Произход на замърсяването*
  - а) списък на главните източници на емисии, отговорни за замърсяването (карта);
  - б) общо количество на емисиите от тези източници (тонове/година);
  - в) информация за замърсяването от други региони.
6. *Анализ на ситуацията*
  - а) информация за факторите, предизвикали превишаването (напр. пренос, включително трансграничен пренос, образуване на вторични замърсители в атмосферата);
  - б) информация за възможните мерки за подобряване на качеството на въздуха.
7. *Информация за мерките или проектите за подобряване, съществували преди 11 юни 2008 г., т.е.:*
  - а) местни, регионални, национални, международни мерки;
  - б) наблюдавани ефекти от тези мерки.
8. *Информация за мерките или проектите, приети с оглед намаляване на замърсяването след влизането в сила на настоящата директива:*
  - а) изготвяне на списък и описание на всички мерки, определени в проекта;
  - б) график за изпълнението;
  - в) оценка на планираното подобрение на качеството на въздуха и на очакваното време, необходимо за постигането на тези цели.

▼B

9. *Информация за мерките или проектите, които са планирани или се проучват с дългосрочна перспектива.*
10. *Списък на публикациите, документите, разработки и т.н., използвани за допълване на информацията, изисквана в настоящото приложение.*

Б. Информация, която се предоставя съгласно член 22, параграф 1

1. Цялата информация, предвидена в раздел А.
2. Информация относно етапа на изпълнение на следните директиви:
  1. Директива 70/220/ЕИО на Съвета от 20 март 1970 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно мерките, които трябва да бъдат предприети срещу замърсяването на въздуха от газовете на двигателите на моторните превозни средства ⁽¹⁾;
  2. Директива 94/63/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно ограничаването на емисиите на летливи органични съединения (ЛОС), изпускани при съхранението и превода на бензини от терминали до бензиностанции ⁽²⁾;
  3. Директива 2008/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването ⁽³⁾;
  4. Директива 97/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1997 г. за сближаване законодателствата на държавите-членки във връзка с мерките за ограничаване емисиите на газообразни и прахообразни замърсители от двигатели с вътрешно горене, инсталирани в извънпътна подвижна техника ⁽⁴⁾;
  5. Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 1998 г. относно качеството на бензиновите и дизеловите горива ⁽⁵⁾;
  6. Директива 1999/13/ЕО на Съвета от 11 март 1999 г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения, дължащи се на употребата на органични разтворители в определени дейности и инсталации ⁽⁶⁾;
  7. Директива 1999/32/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно намаляването на съдържанието на сяра в определени течни горива ⁽⁷⁾;
  8. Директива 2000/76/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 декември 2000 г. относно изгарянето на отпадъците ⁽⁸⁾;
  9. Директива 2001/80/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2001 г. за ограничаване на емисиите на определени замърсители във въздуха, изпускани от големи горивни инсталации;
  10. Директива 2001/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2001 г. относно националните тавани за емисии на някои атмосферни замърсители;
  11. Директива 2004/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно намаляването на емисиите от летливи органични съединения, които се дължат на използването на органични разтворители в някои лакове и бои и в продукти за преобядисване на превозните средства ⁽⁹⁾;

⁽¹⁾ ОВ L 76, 6.4.1970 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2006/96/ЕО (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 81).

⁽²⁾ ОВ L 365, 31.12.1994 г., стр. 24. Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

⁽³⁾ ОВ L 24, 29.1.2008 г., стр. 8.

⁽⁴⁾ ОВ L 59, 27.2.1998 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2006/105/ЕО.

⁽⁵⁾ ОВ L 350, 28.12.1998 г., стр. 58. Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

⁽⁶⁾ ОВ L 85, 29.3.1999 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2004/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 87).

⁽⁷⁾ ОВ L 121, 11.5.1999 г., стр. 13. Директива, последно изменена с Директива 2005/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 191, 22.7.2005 г., стр. 59).

⁽⁸⁾ ОВ L 332, 28.12.2000 г., стр. 91.

⁽⁹⁾ ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 87.

12. Директива 2005/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2005 г. за изменение на Директива 1999/32/ЕО по отношение на нивото на съдържание на сяра в корабните горива ⁽¹⁾;
13. Директива 2005/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 септември 2005 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно мерките, които трябва да се предприемат срещу емисиите на газообразни и механични замърсители от дизелови двигатели, използвани в превозните средства, и емисиите на газообразни замърсители от бензинови двигатели, зареждани с гориво от природен газ или втечен нефтен газ, използвани в превозните средства ⁽²⁾;
14. Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги ⁽³⁾.
3. Информация за всички мерки за намаляване на замърсяването на въздуха, обсъждани на съответното местно, регионално или национално ниво за изпълнение с оглед постигането на целите за качество на въздуха, включително:
- а) ограничаване на емисиите от неподвижни източници чрез снабдяването на замърсяващите малки и средни неподвижни горивни инсталации (включително за биомаса) с оборудване за намаляване на емисиите или чрез тяхното подмяна;
  - б) ограничаване на емисиите от превозните средства чрез последващо монтиране на оборудване за намаляване на емисиите. Следва да се обмисли въвеждането на икономически стимули за ускоряване на привездането в съответствие;
  - в) възлагане на обществени поръчки от публичните власти съгласно наръчника за обществените поръчки в областта на опазването на околната среда, за пътнотранспортни средства, горива и горивни инсталации за ограничаване на емисиите, включително закупуване на:
    - нови превозни средства, включително превозни средства, отделящи малки количества емисии,
    - транспортни услуги, използващи по-малко замърсяващи превозни средства,
    - неподвижни горивни инсталации, отделящи малки количества емисии,
    - горива, отделящи малки количества емисии, предназначени за неподвижни и подвижни източници;
  - г) мерки за ограничаване на емисиите от превозни средства чрез планиране и управление на движението на превозни средства (включително такси за избягване на претоварването на движението, диференцирани такси за паркиране или други икономически стимули; установяване на „зони с малки количества емисии“);
  - д) мерки за насърчаване на преминаване към по-малко замърсяващи средства за транспорт;
  - е) гарантиране използването на горива, отделящи малки количества емисии, в малките, средните и големите неподвижни източници и в подвижните източници;
  - ж) мерки за ограничаване замърсяването на атмосферния въздух чрез системата за издаване на разрешителни съгласно Директива 2008/1/ЕО, националните планове съгласно Директива 2001/80/ЕО и чрез използване на икономически инструменти, като данъци, такси или търговия с емисионни квоти;
  - з) при необходимост, мерки за опазване здравето на децата или на други чувствителни групи от населението.

⁽¹⁾ ОВ L 191, 22.7.2005 г., стр. 59.

⁽²⁾ ОВ L 275, 20.10.2005 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Регламент (ЕО) № 715/2007 (ОВ L 171, 29.6.2007 г., стр. 1).

⁽³⁾ ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 64.

ПРИЛОЖЕНИЕ XVI

ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Държавите-членки гарантират редовното осигуряване на достъп за обществеността до актуална информация за концентрациите в атмосферния въздух на замърсителите, обхванати от настоящата директива.
2. Данните за концентрациите в атмосферния въздух се предоставят като средни стойности в зависимост от съответния период на осредняване, определен в приложение VII и приложения XI—XIV. Тази информация съдържа най-малко нивата, превишаващи целите за качество на въздуха, включително пределно допустими стойности, целеви стойности, информационни и алармени прагове или дългосрочни цели за регламентирания замърсител. Тя съдържа също така кратка оценка относно целите за качество на въздуха и необходимата информация относно последиците за здравето или, където е уместно, за растителността.
3. Информацията за концентрациите в атмосферния въздух на серен диоксид, азотен диоксид, прахови частици (най-малко PM_{10}), озон и въглероден оксид се актуализира най-малко веднъж на ден, а когато е възможно, информацията се актуализира на всеки час. Информацията за концентрациите в атмосферния въздух на олово и бензен, предоставена като средна стойност за последните 12 месеца, се актуализира веднъж на три месеца или всеки месец, когато е възможно.
4. Държавите-членки гарантират, че на обществеността своевременно се предоставя информация за установеното или очакваното превишаване на алармените прагове, както и за всякакви информационни прагове. Предоставените данни включват най-малко следната информация:
  - а) информация за наблюдавано превишаване:
    - място или район на превишаването;
    - вид превишен праг (информационен или алармен);
    - начален час и продължителност на превишаването;
    - най-висока едночасова концентрация и освен това, за озона, най-висока 8-часова средна концентрация;
  - б) прогнози за следния следобед/ден(дни):
    - географски район на очаквани превишавания на информационния и/или алармения праг;
    - очаквани промени в замърсяването (подобрене, стабилизиране или влошаване), както и причините за тези промени;
  - в) информация за съответната група от населението, възможни последиствия за здравето и препоръчвано поведение:
    - информация за рисковите групи от населението;
    - описание на вероятните симптоми;
    - препоръчани предпазни мерки за засегнатата група от населението;
    - източници на допълнителна информация;
  - г) информация за превантивните действия за ограничаване на замърсяването и/или излагането на него: указания за главните участъци с източници на замърсяване; препоръки за действия с цел ограничаване на емисиите;
  - д) при прогнозирано превишаване държавите-членки предприемат мерки, за да гарантират предоставянето на съответните данни в рамките на възможното.

ПРИЛОЖЕНИЕ XVII

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Настоящата директива	Директива 96/62/ЕО	Директива 1999/30/ЕО	Директива 2000/69/ЕО	Директива 2002/3/ЕО
Член 1	Член 1	Член 1	Член 1	Член 1
Член 2, параграфи 1—5	Член 2, параграфи 1—5	—	—	—
Член 2, параграфи 6 и 7	—	—	—	—
Член 2, параграф 8	Член 2, параграф 8	Член 2, параграф 7	—	—
Член 2, параграф 9	Член 2, параграф 6	—	—	Член 2, параграф 9
Член 2, параграф 10	Член 2, параграф 7	Член 2, параграф 6	—	Член 2, параграф 11
Член 2, параграф 11	—	—	—	Член 2, параграф 12
Член 2, параграфи 12 и 13	—	Член 2, параграфи 13 и 14	Член 2, букви а) и б)	—
Член 2, параграф 14	—	—	—	Член 2, параграф 10
Член 2, параграфи 15 и 16	Член 2, параграфи 9 и 10	Член 2, параграфи 8 и 9	—	Член 2, параграфи 7 и 8
Член 2, параграфи 17 и 18	—	Член 2, параграфи 11 и 12	—	—
Член 2, параграфи 19, 20, 21, 22 и 23	—	—	—	—
Член 2, параграф 24	—	Член 2, параграф 10	—	—
Член 2, параграфи 25 и 26	Член 6, параграф 5	—	—	—
Член 2, параграф 27	—	—	—	Член 2, параграф 13
Член 2, параграф 28	—	—	—	Член 2, параграф 3
Член 3, с изключение на параграф 1, буква е)	Член 3	—	—	—
Член 3, параграф 1, буква е)	—	—	—	—

▼B

Настоящата директива	Директива 96/62/ЕО	Директива 1999/30/ЕО	Директива 2000/69/ЕО	Директива 2002/3/ЕО
Член 4	Член 2, параграфи 9 и 10, член 6, параграф 1	—	—	—
Член 5	—	Член 7, параграф 1	Член 5, параграф 1	—
Член 6, параграфи 1—4	Член 6, параграфи 1—4	—	—	—
Член 6, параграф 5	—	—	—	—
Член 7	—	Член 7, параграфи 2 и 3 с изменения	Член 5, параграфи 2 и 3 с изменения	—
Член 8	—	Член 7, параграф 5	Член 5, параграф 5	—
Член 9	—	—	—	Член 9, първа и втора алинея
Член 10	—	—	—	Член 9, параграфи 1—3 с изменения
Член 11, параграф 1	—	—	—	Член 9, параграф 4
Член 11, параграф 2	—	—	—	—
Член 12	Член 9	—	—	—
Член 13, параграф 1	—	Член 3, параграф 1, член 4, параграф 1, член 5, параграф 1 и член 6	Член 3, параграф 1 и член 4	—
Член 13, параграф 2	—	Член 3, параграф 2 и член 4, параграф 2	—	—
Член 13, параграф 3	—	Член 5, параграф 5	—	—
Член 14	—	Член 3, параграф 1 и член 4, параграф 1 с изменения	—	—
Член 15	—	—	—	—
Член 16	—	—	—	—
Член 17, параграф 1	—	—	—	Член 3, параграф 1 и член 4, параграф 1

▼B

Настоящата директива	Директива 96/62/ЕО	Директива 1999/30/ЕО	Директива 2000/69/ЕО	Директива 2002/3/ЕО
Член 17, параграф 2	—	—	—	Член 3, параграфи 2 и 3
Член 17, параграф 3	—	—	—	Член 4, параграф 2
Член 18	—	—	—	Член 5
Член 19	Член 10 с изменения	Член 8, параграф 3	—	Член 6 с изменения
Член 20	—	Член 3, параграф 4 и член 5, параграф 4 с изменения	—	—
Член 21	—	—	—	—
Член 22	—	—	—	—
Член 23	Член 8, параграфи 1—4 с изменения	—	—	—
Член 24	Член 7, параграф 3 с изменения	—	—	Член 7 с изменения
Член 25	Член 8, параграф 5 с изменения	—	—	Член 8 с изменения
Член 26	—	Член 8 с изменения	Член 7 с изменения	Член 6 с изменения
Член 27	Член 11 с изменения	Член 5, параграф 2, втора алинея	—	Член 10 с изменения
Член 28, параграф 1	Член 12, параграф 1 с изменения	—	—	—
Член 28, параграф 2	Член 11 с изменения	—	—	—
Член 28, параграф 3	—	—	—	—
Член 28, параграф 4	—	Приложение IX с изменения	—	—
Член 29	Член 12, параграф 2	—	—	—
Член 30	—	Член 11	Член 9	Член 14
Член 31	—	—	—	—

Настоящата директива	Директива 96/62/ЕО	Директива 1999/30/ЕО	Директива 2000/69/ЕО	Директива 2002/3/ЕО
Член 32	—	—	—	—
Член 33	Член 13	Член 12	Член 10	Член 15
Член 34	Член 14	Член 13	Член 11	Член 17
Член 35	Член 15	Член 14	Член 12	Член 18
Приложение I	—	Приложение VIII с изменения	Приложение VI	Приложение VII
Приложение II	—	Приложение V с изменения	Приложение III	—
Приложение III	—	Приложение VI	Приложение IV	—
Приложение IV	—	—	—	—
Приложение V	—	Приложение VII с изменения	Приложение V	—
Приложение VI	—	Приложение IX с изменения	Приложение VII	Приложение VIII
Приложение VII	—	—	—	Приложение I, приложение III, раздел II
Приложение VIII	—	—	—	Приложение IV
Приложение IX	—	—	—	Приложение V
Приложение X	—	—	—	Приложение VI
Приложение XI	—	Приложение I, раздел I, приложение II, раздел I и приложение III (с изменения); приложение IV (без изменения)	Приложение I, приложение II	—
Приложение XII	—	Приложение I, раздел II, приложение II, раздел II	—	Приложение II, раздел I
Приложение XIII	—	Приложение I, раздел I, приложение II, раздел I	—	—
Приложение XIV	—	—	—	—
Приложение XV, раздел А	Приложение IV	—	—	—
Приложение XV, раздел Б	—	—	—	—
Приложение XVI	—	Член 8	Член 7	Член 6 с изменения

ДЕКЛАРАЦИЯ НА КОМИСИЯТА

Комисията взема предвид текста, приет от Съвета и Европейския парламент, за директива относно качеството на атмосферния въздух и по-чист въздух за Европа. По-специално Комисията отбелязва значението, което Европейският парламент и държавите-членки придават на мерките на Общността за намаляване на емисиите на атмосферни замърсители при източника, изразено в член 22, параграф 4 и съображение 16 от директивата.

Комисията признава нуждата от намаляване на емисиите от вредни замърсители на въздуха с оглед постигане на значителен напредък по целите, определени в Шестата програма за действие в областта на околната среда. Съобщението на Комисията за тематичната стратегия относно замърсяването на въздуха определя значителен брой възможни мерки на Общността. След приемане на стратегията е постигнат значителен напредък по тези и други мерки:

- Съветът и Парламентът вече приеха ново законодателство, което ограничава емисиите на отработени газове от лекотоварни превозни средства;
- Комисията прие предложение за ново законодателство за подобряване ефективността на законодателството на Общността относно емисии от промишлеността, включително инсталации за интензивно селско стопанство и мерки, ориентирани към по-малки промишлени горивни източници;
- Комисията прие предложение за ново законодателство за ограничаване на емисиите на отработени газове от мотори на тежкотоварни превозни средства;
- през 2008 г. Комисията предвижда нови законодателни предложения, насочени към:
  - допълнително намаляване на разрешените национални емисии на ключови замърсители в държавите-членки;
  - намаляване на емисиите, свързани с презареждане на автомобилите с гориво на бензиностанции;
  - съдържанието на сяра в горивата, включително корабните горива;
- в ход е подготвителна работа за изследване на възможностите за:
  - подобряване на екодизайна и намаляване емисиите на домашни бойлери и водонагреватели;
  - намаляване съдържанието на разтворители в боите, лаковете и продуктите за преобоядисване на превозни средства;
  - намаляване на емисиите на отработени газове на мобилните устройства, които не са предназначени за движение по път, и увеличаване по такъв начин на ползата от предложените от Комисията горива с ниско съдържание на сяра за тези устройства;
- Комисията продължава да настоява пред Международната морска организация за съществено намаляване на емисиите от кораби и възнамерява да представи предложения за мерки на Общността, ако Международната морска организация не представи, както е предвидено през 2008 г., достатъчно амбициозни предложения.

Комисията обаче остава в служба на целите на инициативата за по-добро законодателно регулиране и на нуждата от добра обосновка на предложенията чрез задълбочена оценка на въздействието и ползите. В тази връзка и в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност, Комисията ще продължи да прави оценка на нуждата от нови законодателни предложения и си запазва правото да решава дали и кога е подходящо да бъдат представяни такива предложения.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА НИДЕРЛАНДИЯ

Нидерландия винаги е подкрепяла развитието на амбициозна и ефективна европейска политика по отношение на качеството на въздуха и ще продължава да я подкрепя и в бъдеще. Следователно Нидерландия е доволна от компромиса, постигнат от Съвета и от Европейския парламент, и поздравява Парламента, Комисията и председателството за постигнатите резултати. Новата директива относно качеството на атмосферния въздух отбелязва значителен напредък както в областта на околната среда, така и в областта на общественото здраве.

Както Нидерландия посочи при подготовката на общата позиция, качеството на въздуха в нашата страна е силно повлияно от трансграничните промени и следователно ще има огромна полза от ефективен европейски подход. Основната загриженост на Нидерландия е, че директивата следва да съдържа балансиран пакет от европейски и национални мерки, както и реалистични срокове за постигане на целите за качеството на въздуха. Само тогава държавите-членки ще бъдат в състояние да постигнат определените амбициозни цели.

Нидерландия е удовлетворена от декларацията на Комисията относно своевременното представяне на мерки на Общността. Навременното спазване, в рамките на ЕС, на стандартите за качество на въздуха ще зависи от стабилна европейска политика, насочена към замърсяването при източника. Нидерландия би посочила по-специално липсата на данни и преобладаващата неопределеност по отношение на емисиите и концентрациите на фини прахови частици (ПЧ_{2,5}). Разбира се, Нидерландия ще положи всички усилия, за да постигне целите на директивата в определения срок. Това е напълно осъществимо на основата на знанията, с които разполагаме понастоящем. Нидерландското правителство разработва национална програма за сътрудничество за качеството на въздуха, насочена към районите, в които таванът на емисиите постоянно се надвишава, така че и в тази област могат да бъдат спазени стандартите за качество на въздуха в определения срок.

Нидерландия изразява задоволството си от навременното приключване от Съвета и Европейския парламент на второто четене на директивата, която трябва да породи действие още в началото на 2008 г. Това е от съществено значение за нашата национална програма, както и действията на страните около нас. Нидерландия ще работи упорито, за да гарантира, че националната програма за сътрудничество, както и всички местни и регионални мерки са достатъчни за постигане на европейските стандарти за качество на въздуха.